

18.364.

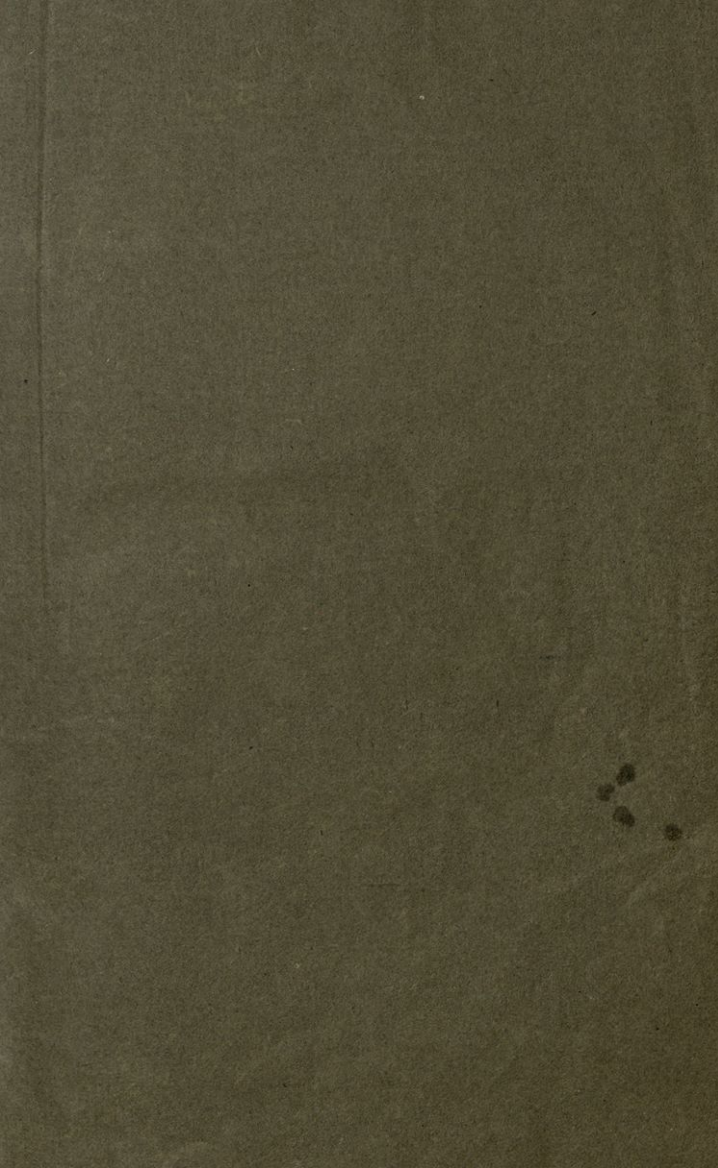
~~18.364.~~
8. Y. 3. g.

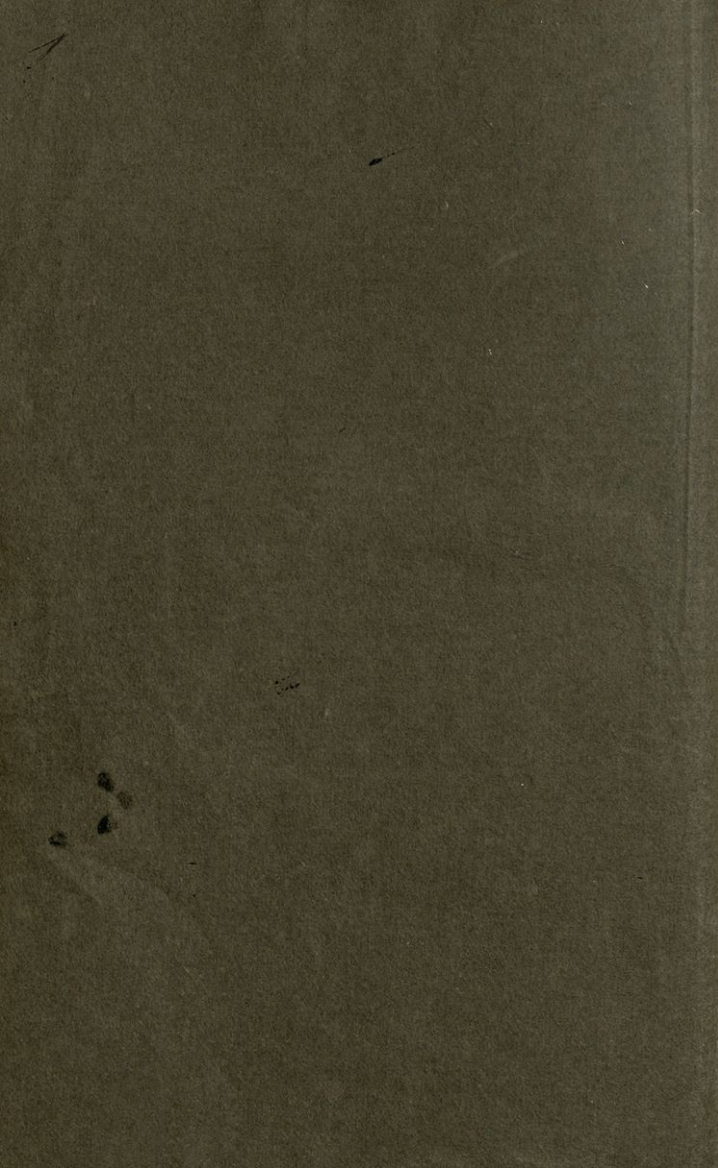

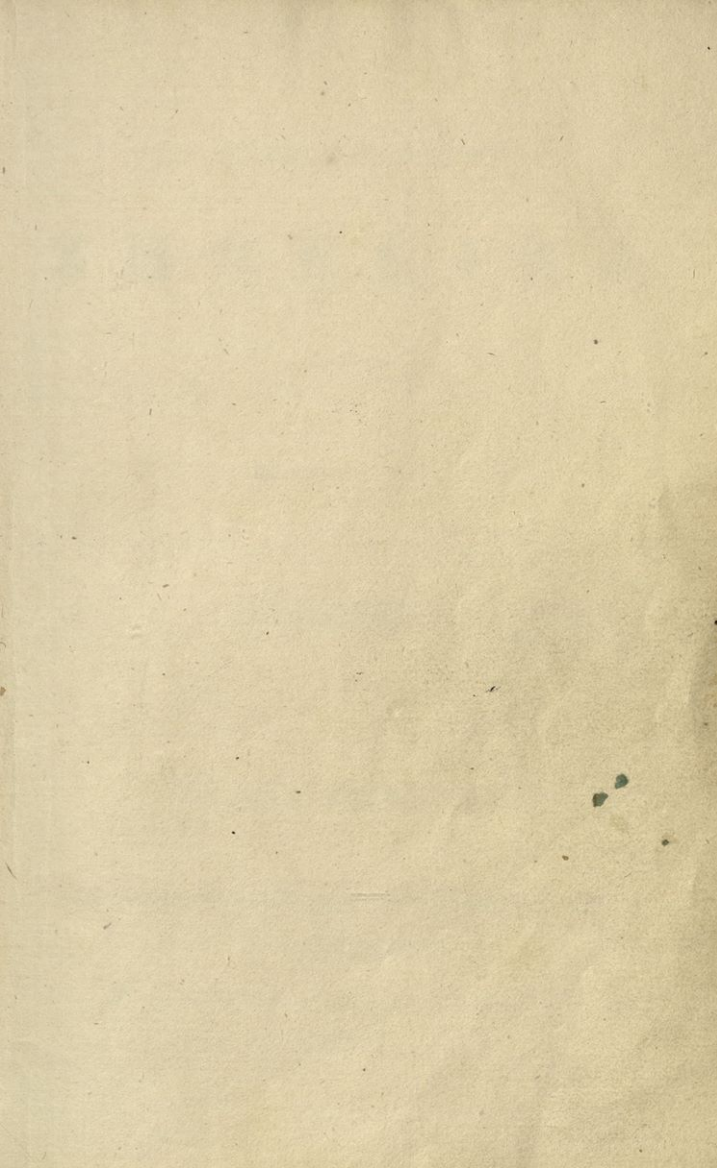
18264. V. 27

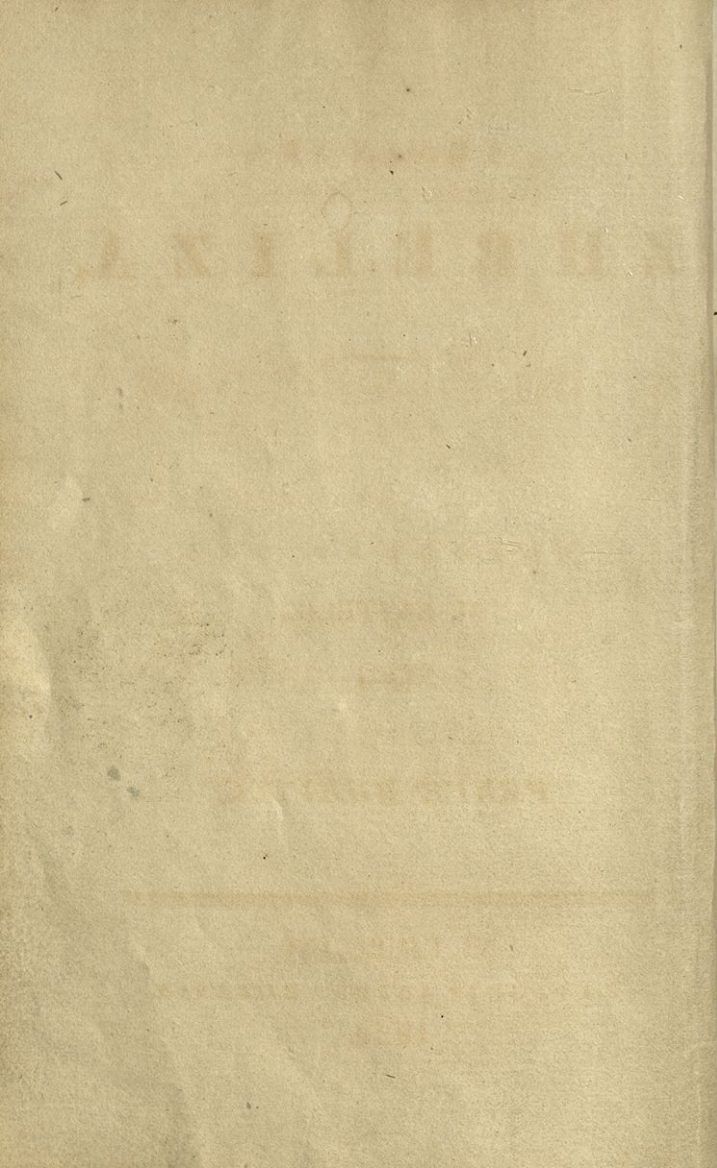
Se ne izposoja!

18264

K R A J N S K A

Z H B E L I Z A.

NA

S V I T L O B O D A L

M. K A S T E L I Z.

PERVE BUKVIZE.

V' LJUBLJANI

NATIŠNIL JOSHEF BLASNIK.

1830.

HERBERT A.

HERBERT A.

LA

M. WASHINGTON

PERNE BURKETT

V. J. BURKETT

NATIONAL LOAN BUREAU

1N=830004340

Niega Ekzelenzii

G O S P O D U

JOSHEFU KAMILU

Baronu Schmidburgu,

dednimu Tozhaju Trierſkimu,

z. k. ſkrivnimu Svetvavzu,

POGLAVARJU

ILIRSKIGA KRALJEŠTVA

itd. itd. itd.

TO

Z H B E L I Z O

SME PODATI

HVALESHNA KRAJN SHINA.

Wiese & Co.

GOSFORD

JOSEPH WATSON

WATERLOO

WATERLOO

WATERLOO

WATERLOO

WATERLOO

WATERLOO

TO

WATERLOO

WATERLOO

WATERLOO

*Defzhik, drujga varh Otona,
She slovi devet sto let,
Tebe Korotan, Emona
Sme med varhe svoje shtet'.*

*Tebe Unzu osnanuje
Pol Nadverhenshkih planin,
Tebe Iblanzi povikshuje
Ofushvanih Prul spomin.*

6

*Krajna Poglavarju dati
Druge hvale mogla ni:
Mikalo bo nuke brati,
Kolko Schmidburg nam sturi.*

*On, podoba domovinstvu,
Neutruden, tih, krotak;
On podpornik sirotinstvu,
Ilirjanam v sim enak.*

7

*Kdor pred Njega v' revah pride,
Svet iskaje, al' pomozh,
Obuden od Njega ide,
Ozhe v' dan premni mu nozh.*

*Kozhna Joshefa Kamila
Neprezenjenih dobrot
Nikdar ne bo posabila:
Ljubi Shmidburg Drave rod.*

Save Šmidburg veseliti,
Sin Bohemje, ne neha,
Rodovini se uzhiti
Slavshine veli doma.

Dolgo bodi še med nami!
Sarod, narod ofrezhuj!
Med Ilirije gorami
Rog obilnosti isfuj!

PRIJATLAM KRAJN, SHINE.

Pretéklo dvakrat dvajset' osmo leto,
 Kar sdrusheni so domovini peli;
 Serzé od Pifaniz je komej sgreto,
 Slovo od njih so raskropljeni vseli,
 Preneha petje u Emon' sazhetó —
 Le eden ferza vnema po desheli;
 Is njega uft nar flaji pefem 'svira,
 Prehitro take strune glaf umira!

Modriza Krajnska dolgo je sdihvala,
 Utihnili prijetni so glafovi,
 Saftonj ubrane zitre prebirala,
 Dremali, Krajna! tvoji so finovi:

10

K' Slovenzam drugim reva je sbeshala,
K' vam, Polzov, Serbov, Pemzov ljub' rodovi,
Vi Krajnze snali ste budit', uneti;
Narodu spet predersnemo se peti.

M. H.

Pretelo dvajset let, omo leto,
Kar edinstveni so domovini peti;
Sere od Pisanja je komej sgrato,
Slove od njih so razprošeni vasi,
Prenehla poje u Emon, sachtu —
Le eden letna vreme po deseti;
Is njega ut nar taji pretem svira,
Frichto take kine glal unira!
Medica izjalka dolgo je abivala,
Ulinili prijetni so glalovi,
Sakonj ubrane zine prebivala,
Dremali, Kivna! troji so tinoi;

N E B E S A

Moj duh se povishuje,
Prot Bogu plamení,
Na kvishko me vsdiguje,
'S doline si shelí;
Nad pota svesd nesnane,
Na neprefélen dom,
Tam krone vrednim dane
Bres straha nosil bom.
Utihnite, igrashe!
Svetá fleparski hrup!
Samé popite, kazhe!
V' medizo smeshan strup.
Omotne veseljake
Sbujena kólje vest;
Kdor serzhno smaga spake,
'Si gor' miru je svest.

Na semlji me smotnjave,
Tefnobe, fkerb moré;
Vojfké zherné, kervave
Zhloveka v' sver fpremné:
Tam pokoj sam prebiva,
Lep konez vsih britkoft;
Tù frota, tamkej vshiva
Obilnofti sladkoft.
Tam poje truma sveta
Svelizhanih duhov,
V' nesmerni dom sprejeta
Vsih ródov, vsih ftanov,
Ljubesen jih edini,
Kraljuje krog in krog;
Nebefhzhzanov drushini
Je vsa obilnoft Bog.

P.

S P O M L A D.

Al' dremljem, al' spim?
Pojemljem, shivim?
Me sanje obdajajo,
Al' smame sprehajajo,
Al' v' raji shivim?

Kak giblje se vse,
Krog sible, majè;
Vse novo prestvarjeno,
Po rajsko presarjeno
Shiví in zvetè.

Germizhi rasto,
Slavizhi pojo,
Si gnjesdiza snafhajajo,
Veselje rasglafhajajo,
Sladkosti pijo!

Vesela buzhí
Buzhela, hití
 Po roshizah ferkljati;
 Medu se naserkljati
Netrudna sheli.

Ulashno pihlja,
Preblashno shumlja
 Mi vetriz v' gofhavizi;
 Po doli, lepavizi,
Me hladno saplja.

Slatize blifhé,
Vertnize puhté,
 Po smlajeni krafnosti,
 Ozhifheni jafnosti
Vijolze duhté!

Se sbudi, serzé,
Ne zhudi se lé!
 Bogu naj se glafnisthi
 V' nebefa sdej jafnisthi
Sahvale glafé!

P O L E T J E.

Petelin she poje:
Nedelko, uſtan!
Pové ti po ſvoje:
Opozihil je dan.

Glej! sarja rumena
Na hrib ſe zedí,
Svitloba rojena
Danizo temní.

Tù vidifh kofiti,
Junake ſgodné,
Redize trofiti
Poſavke hité.

Tam pevka pleviza
Dalj it' mi ne da,
Na ſonzu ſhenjiza
Se vtrudit' ne ſna.

Vrozhina perpeka,
Opali semljó,
Pot lizam perteka,
Saliva okó.

Od morja po sraku
! Perdère oblak,
Polnozhnimu mraku
Opoldne enak.

Viharji hrušhíjo,
Blisk orla slepi.
Rèsk! sela goríjo,
Kar sope, medli!

J E S É N.

Udrimo! mlatimo
Pshenizo slato,
Stog, odre prasnimo,
She treba jih bo.

Kdo more preshteti
Jesenske dari?
Naj pomlad se sveti;
Jesén bogatí.

Zhebela donosi
Vam, Janshi! medú,
Na ajdov kruh profi
Pogazhar satú.

Martina sestriže
Shelijo is shol:
Proféne kopize
Versté se okol.

Sit mesta kljunazhe
Ljubljanzhik lovi,
Po travniku skazhe,
Otavo fufhi.

Drin, jabelka, flive
Dosorjo lepo,
Vse veje so krive,
Sad lomi drevo.

Do polnozhi péle
Lozhanke zhversté,
Lan tretí hitele,
Tri urize spé.

Doleniz me vabi
O terganji v' hram,
Teshave posabi,
Ne vshiva rad sam.

Sherjavi beshíjo
Od Ogrov na Nil,
Se vernit boíjo,
De greje April.

Si pridno nabira
Na kupe drobtin,
Serzhan fe osira
Na simo mravljin.

S.

S I M A.

Hlad, burja perpiha,
Ne vprafha, al' smé,
Rep v' ajdo saviha,
Nam shganze pojé.

Prek hriba, doline
Belin se vali,
Oplafhi sverine,
V' berloge podi.

Hraft, lipa shaluje,
Kofhata popred;
Sam ftershik kraljuje,
Grob velik je svet!

Serp, kòse molzhijo,
Oddahne se kmet,
Vetrovi buzhijo,
Pot fkriva samét.

Novletne potize,
Sa pirhe kolazh
Gre hvalit Krajnize
Med Lahe, sa Plazh.

Puſt, ſniniz, kolinze
So, sima! tvoj dar,
Matevshike, Minze
Edini altar.

J. K.

SLOVO

OD MLADOŠTI.

Dni mojih lepših polovica kmalo,
Mladosti léta, kmalo ste minule!
Mi nikdar dosti zvetja ni pognalo,
Še tega roshze so se koj ofule.
Le redko upanja je sonze sjalo,
Viharjev so togote skosi rjule;
Mladost! vender po tvoji temni sarji
Serzé sdihvalo bode, Bog te obvarji!

Okupil sgodej sim tvoj sad, sposnanje!
Veselja dosti strup njegov je vmoril,
Sim svedil, de vest zhišto, dobro djanje
Svet sanizhvati se je sagovoril,
Ljubesen svesto najti, kratke sanje!
Beshale ste, ko se je dan savoril —

Vzhenost, modróst, pravizhnost, revne dvize
Nefnubljene fim vidil bit' samize.

Sim vidil, de svoj zholn po sapi frezhe,

Sovrashna komur je, sastonj obrazha,

De vedno tmu nasprot' nje veter vlezhe,

V' sibeli kogar vidla je berazha,

De le petiza da ime flovezhe,

Veljal de malo bo, kdor malo plazha.

Sim vidil zhiflati le tó med nami,

Kar um slepí s' golfijami, leshami!

Té vidit', gerji viditi napake,

Je serzu rane vsekalo kervave,

Mladofti jasnost vender misli take

Si kmalo is serzá spodi in glave,

Gradove svitle sida fi v' oblake,

Vesele trate stavi fi v' pufhave,

Nedolshnost mlada, fama seb' leshnjiva,

Is rev pobegne vanje, mir ushiva.

Ne misli, sapiza de perva bode

Poderla tó, kar misli so stvarile,

Posabi koj nefrezh prestanih shkode

In ran, ki so se komej sazeli,
Dokler, bres dna de smo polnili sode,
Suzhé naf v' starjih letih zhafov file.
Sato, mladost! po tvoji temni sarji
Serzé sdihvalo bode, Bog te obvarji!

Dr. P.

V E S I L O.

Perstan ti podam sa vesilo,
Vedsha mafh —

Miflish: serze drugi bo hilo,
Rezhe: „je lash.“

Demant, ljuba! tebi bo rekel,
Plavo blifhi:

„Vezhno sa te“, v' serze sapekul,
„Mile shivi!“

M. K.

V E R T N I Z A.

Fantini, dekleta!

Zvetejo vam leta;

Ozhi prevesele

She bodo solsele!

Sim bitja podoba

Od sbéli do groba,

Od sgorej difhezha;

Od sdolej — bodezha!

Pa duh in lepoto kak' naglo sgubim;

Le ternje bodezhe rasfhiram — uzhim:

De flaft in folsé

V' en' kaplizi spé,

Veselje ko blisk ugafuje,

In shalosti dolge vshiguje!

SADOVOLJNA NEDOLSHNO, ST.

Kaj mara sa dnarje,

Gradove, semljé,

Kdor frezhno obvarje

Nedolshno serzé.

Sej njemu odpira

Vijoliza zvet,

Sladkoſti nabira

Obilno mu svet.

Ga ſapze pihljajo,

Odsheja ga vir,

Prijasno migljajo

Mu svedize mir.

M. K.

NA POŠIPU HUDIGA GRADA

Tiha grosa me sprehaja,
Al' ostanem, al' beshim?
Vse podera se in maja,
Med skalovjem ostermim.
Plas posipa se po steni,
Siv' osidje se drobi
Kaj rasmet leta pomeni?
Rasvalina, kdo si ti?
Hudi Grad, ti dom trepeta,
Prednjim staršem nevstrahvan!
Perfhle so mashvanja léta,
Blisha se ti sadnji dan.
Kje so skladi, kje sidovi,
Tabra dolg flovezha mozh?
Kje so vrata, kje mostovi?
Jezh kje tvojih strafhna nozh?

Kje f-hodifha, kje morifha?
Kje oroshja tvojga shum?
Kje strelifha, kje strashifha,
Kje ukanje tvojih trum?

Davno so junaki sgnjili,
Mirniga soseda strah,
Dnevi slave so minili,
Rasvalina si in prah.

Tak' u prah in rasvaline
Se na semlji vse raspe,
Zhaf pomigne, vse to mine,
Kar zhloveshki rod pozhne.

Le kar v' serzu lepga stvari
Boshja milost, obstoji,
Unstran sveta lepshi sari,
Lepshi se ponebesi.

N A G R O B U.

Drugim smeja se veselje,
Roshe ljube vnemajo;
U britkoſti ſladke ſhelje
Mojga ſerza vmirajo.

ſhaloſtno mi ſonze ſveti,
Temna luna gori gré,
Meni léta v' pervim zveti
Venze ſpletajo — ſoſné.

Ta gomila mi ſakriva,
Kar me tukej veſeli,
V' zherni ſemlji ſhe pozhiva
Mojmu ſerzu draga kri.

Kako dolgo bom ſhe zhakal,
De per tebi mir dobim!
Kako dolg' ſolſe pretakal,
De ſ' teboj ſe veſelim!

VODNIKU

PER SAVIZI 1829.

Mojstra pevzov si uzhila —
V' grobu glaf njegov molzhi —
Ga, Saviza! bofh flavila,
Njemu naj tvoj grom doni!

P.

S M E R T.

Starim, mladim klepljem kofo,
S kozh v' poslopja se valim,
V' shido fkrite s' revo bofo
Proti vezhnosti podim.

M. K.

S V E S T O B A.

Sim sa-te uneta,
Mi rezhe sladkó;
Serze pa obeta
She drug'mu okó.

M. K.

S T A N O V I T N O S T.

Metulja ni hujga,
Ko fantov serze;
Od ene do druge
Omotni ferlé.

M. K.

POD SLAPAM O POVODNJI.

Shum potoka strahno sgraja,
'S med skalovja grom bobni,
Gola plesha me obdaja,
'Siva pezh v' nebó kipi.

Vid povsdignem na višhave,
Bistriza vali se tam,
Zhes viške golizhave
Pada proti plashnim tlam.

Pada! jesna podkopuje
Let' oflapja vezhni sid,
De od groma se strefuje
Vse podsnovje vodnih rid.

Mersla sapa me spreleta,
Bistri srak serze poji,
Tiha mirnost krog raspeta
'Svete shelje v' men' budi.

Letu daj mi, Bóg! prebivat',

Kjer sposnavat' sim te jel!

Tresno zhistost daj mi vshivat',

Hvalo vezhno bom ti pel!

VETERZU NA VERTNIZI.

Ne mami se doſti
Mi, vetriz, s' leto,
Vertniza ſna ſboſti,
Te v' ſerze hudó.

Samaknjen ref ſibljeſh
Po krilizah ſe;
Pa glej! ko ſe gibljeſh,
Se rada ras-ſpe.

Ref v' lepih diſhavah
Sladko ſe ſaſpi;
Pa kaj zhe v' teſhavah
Veſelje mini! —

Zhe ſmamljen ſdihujeſh,
Med ternjem medliſh,
U ſlaſt' omagujeſh,
In ranjen terpiſh?

Gotovo ni vredna
Tolk shalosti flast;
Goljiza je vedna,
Le ternje nje rast.

H.
Mi, vestix, a leto,
Vertina sua spoli,
To v' terze hudo.

Samamjen t' abljelj
Po izliskah se;
Pa gloy! ko se gibljelj,
So rada raslje.

Hel v' leqih diltavah,
Sladko se selji;
Pa kaj v' teshavah
Vestije mini! —

• In ranjen terpilij?
U list, omagujelj,
Med ternjem medlilij,
The samamjen sibilijelj.

POLETNI VEZHER.

Senza raste,
Tla rosé,
Hlaji sharki
Verh slaté.

Mati s' polja
Pridejo,
Krog ognjisha
Tekajo.

Plamen shviga,
Krop kipi,
Dim nad fleme
Se vali.

Kmalo Joshik
Perpoklja,
Meketajo
Jagnjeta:

Bresa, Dima,
S' Jagodo
Persivenkljajo,
Mukajo.

Se budijo
Svesdize,
Perpohljajo
Sapize.

Omarijo
Sasvoni,
Proti domu
Vse hiti:

Shnjize, kofzi,
Oratar,
Hlapzi, dekle,
Gospodar.

Krog vezherje,
Se veršé,
Ozha kruh jim
Rasdelé.

„Sok in kasha

Jim diſhi;

Delo beli

Vſe jedi.

„Skupej moljo

Vſi glaſno,

Pridni, trudni

„Spe ſladko.

M. K.

P O V O D N J I M O S H ,

BALADA

I S V A L V A S O R J A .

Od nékdaj Ljubljanke so lépe flovele,
Al' lepshi od Salke ni bilo nobene,
Nobene ozhém ni blo bolj sasheljene
Ob zhasu nje zvetja, ne dvize, ne shene. —
Daniza med svesdam' je nar bolj svitlà,
Med deklizam' Salka nar salfhi je bla.

Mnogtere divize, mnogtere shenize
Okó je na skrivnim folsé prelivalo,
Kjer serze je ljubiga Salki se vdalo;
Al' Salki je ljubih blo vedno premalo,
Kar slifhala mofhkih okoli flovét',
Skufhala jih v' mreshe raspete je vjet'.

Je snala obljudit', je snala odrezhi,
In biti perljudna, in biti prevsetna,
Mladenzhe unemat', bit' starshim perjetna,
V' svijazah, ko nekdej Armida, umetna,
Moshake je dolgo vodila sa nos. —
Ga stakne na sadnje, ki bil ji je kof.

Na starimu tergu pod lipo seleno
Popoldan so ene poletne nedele
Trobente, in gosli, in zimbale pele,
Plesale s' mladenzhi divize vesele;
Bla plesa kraljiza je Salka berhka,
Al' dolgo per volji plesati ni bla.

Jih dosti jo profi, al' vsakmu odrezhe,
Presherna se brani in ples odlašuje,
Isgovore nove si vedno smišljuje,
She sonze je nisko, se mrak perblisuje,
She ofem odbila je ura in zhes,
Se jela ravnati je Salka na ples.

Al' ker se osira, plesavza si sbira,
Sagleda per misi rumeni junaka,
Enaz'ga pod sonzam mu ni korenjaka.

S' njim rajati vofhi fi dekliza vfaka —
Rosalka ga sala omreshit' shelí,
Saljubljeno v' njega obrazha ozhi.

To vidit' mladenizh se Salki perblisha :
„Bi hotla li s' mano plesati?“ ji pravi;
„Usame imé tam kjer Dónava Savi,
Od tvoje lepote saflifhal fim davi,
Rosalka she sala pred tabo fim sdaj,
Rosalka presala perpravljen na raj.“

To rezhe in se ji globoko perklone. —
„Se Salka je sala fladko posmejala :
„Nobene stopinjze she nifim plesala,
Bi rekla, de nalafh fim tebe zhakala,
Satorej le hitro mi roko podaj,
Lej sonze sahaja, jenjuje she raj!“ —

Podal je mladenizh prelepi ji roko,
„Sta s' urnim' petami po podu sletela,
Ko de bi lohké peretnize imela,
Al' bila bres trupla okol se vertela,
Ne vidi se, kdaj de pòd noga udar,
Plesala sta, ko bi jih nosil vihar.

To viditi, drugi so vsi ostermeli,
Od zhudsha godzam roké so saftale,
Trobente glasova ker niso vezh dale,
Mladenzha nogé so terdo sazeptale:
„Ne maram,“ savpije, „sa gosli, sa bas,
,Strun drugih, ko pleshem, sapoje naj glas!“

So berfh perdervili se zherni oblaki,
Saflihi na nébu se strashno germenje,
Saflihi vetrov se sovrashnih vershenje,
Saflihi potokov derezhnih shumenje,
Prizhjozhim po konzuh so vftali lasjé,
Oh Salka presala, sdaj tebi gorjé!

„Ne boj se ti, Salka, le hitro mi stopi,
Ne boj se,“ ji rezhe, „ne boj se germenja,
Ne boj se vetrov mi prijasnih vershenja,
Ne boj se potokov ti mojih shumenja,
Le urno, le urno oberni peté,
Le urno, le urno, ker posno je she!“

„Ah, majhno postojva, prelubi plesaviz!
Tolk de se oddahnem, de noga pozhije.“
„Ni bliso, ni bliso do daljne Turzhije,

Ker v' Donavo Sava se bistra islije,
Valovi shumezhi te, Salka, shele,
Le urno, le urno oberni peté!“ —

To rezhe, hitreji šta se safukala,
In dalej, in dalej od poda spustila,
Na bregu Ljubljanze se trikrat savila,
Plesaje v' valove shumezhe planila. —
Vertinz so tam vidli zholnarji derezh,
Al' Salike vidil nobeden ni vezh.

Dr. P.

SHENJIZE.

Sukajmo serpizhe,
Dekleta mladé,
Verstimo snopizhe,
Se smeja serzé.

Pobrusi, sestriža,
Serp s' urno oslo;
Hitreji psheniza
Popada v' roko.

Naj solnze perpeka,
Naj lize gori,
Pot f' zhela se steka,
Saliva ozhi.

Naf vetriz otira,
V' obras nam pihljá,
Nam s' laszi prebira,
Si v' sankah igrá.

Vesele bodimo,
Tak sdrave, gibké,
Gospe ne shelimo,
Bit' suhe, bledé.

P.

SLABA VINŠKA LETINA.

Gredem, reva, v' hram pogledat,
Kar me v' ferzu saboli;
Ni pušhobe dopovedat',
Nizh po vinu ne difhi!

Sodez, grosovitno sevaslh,
Bore kapelj bres vodé,
Me v' teshave grosne devaslh,
Usta, gerlo se fufhé.

Vlan' nafiten bil do verha;
Letaf kljuki sabobnifh;
Slo se nama pazhi, kerha,
Srota, s' mano vred jezhih.

Mene tvoja sheja pezhe,
Pjavka verh gora shivim,
Kdo ljubesen najno srezhe!
Vse kar ti, tud jes terpim.

Vender le voljno terpiva,
Drugo bom ob létu pel;
Srezha nama she naliva,
Ti bošh poln, in jes vesel.

P. Redem, rera, v luam pogledat,

Kar me v leam sedit;

Ni polhobe dopovedat,

Nish go tiam na dilit.

Soder, grosivilno sevati,

Bore kapel) pres vede,

Me v toshave grone dovati,

Ura, gerlo le tulhe.

Vlan, nasten bil do verha,

Istal bljuki sabodnilh;

Sho le nama parhi, kerha,

Stola, v mano vrad jeznilh.

Mene tvoja shaja parha,

Pjarka vesh gora shivim,

Ido ljubson najno srezel!

Vle kar ti, tud jes terpin.

V S I N Z E.

Me kapljiza mika,
Tak svitla lepo,
Ni boljiga lika
Sa gerlo fuho.

Sapored sprasnite
Kosariz nalit',
Sofedam napite ;
Prijatli zhmo bit'.

Ujafni se lize,
Unema serze,
Sapojmo sdravize,
Ukajmo : juhe !

M. K.

S D R A V I Z A.

Bratez! ne samudi shiveti;
Leta hitro teko —
Sdaj se tebi kapljiza sveti,
Kako dolgo se bo!

Dokler daje vinze goriza,
Bodi, starzhik, vesel!
Zhmu ti neki plesnje petiza?
V? grob ne bodesh je vsel.

Volje hozhmo shidane biti,
Pofkakuje serze,
Peti, gerla s' Drago rofiti,
Naj se beljo lasje!

S D R A V I Z A.

Moshiz je bil,
Je vinze pil,
Imel lepo navado:
Nalil fi je,
Popil je vse,
Je vsdignil kvishko brado.

Sturimo to
Tud' mi tako,
Na serze fi ga slimo;
Kar v' serzu skli,
Naj se gafi;
Le zhisto ga ispimo!

P.

D O L E N Š K A.

Pridi, Gorenz!

S' mersle planine,

Vabi Dolenz

V' gorke doline;

Mersel je led,

Pridi se grét.

Šolnze gorkó

Tukej nam fija,

Terta ljubó

Gór se ovija;

Vinze s' goré

Greje ferzé.

Brati naf rod,

Brati naf Šava;

Pride na brod

Kerfki f' Triglava:
Bratez, bod' moj!
Pi ga s' menoj.
Terta rodi,
Trud posabimo,
Vinze blifhi,
Krajnzam napimo,
Bratam okrog:
Shivi jih Bog!

P.

SDRAVIZA VERH LJUBELA

P I T A

KRAJNZAM OD REGIMENTA VIMFEN

J E S E N 1 8 1 7.

S Zelovza k' nam pride
Italije sin,
Ob létu spet ide
S' Iblanških ravnin.

Krajana, perljuden,
Se varje shalit',
Bil mestu netruden
Se bolj perkupit'.

Dan pride lozhila,
Nam, njemu grenak,
Ga Krajna ljubila,
Njo Vimfenijak.

Emonzi daríjo
Taljanam shganja,
Preshivi boíjo
V' Emoni se ga.

Na Lojbel dobejo
Bariglo polno,
Sgor sdravje nam pjejo,
Rofilo okó.

S.
Henrik to Galjanam
Prenehel ni bil.

Shitarskega Ludvika
Se shinga boje
Khetariga Henrika
She v' grobu spale.

To mariti Ludvika
Ulani Galano;
To mariti Henrika
Jokali bilko.

H E N R I K I V.

Med kralje nar bolji
Henrika smem déť:
Kdo b' netel po volji
Bearna shivét'?

Kar Alfred Britanam,
Kar Tiberzam Tit,
Henrik to Galjanam
Prenehal ni bit'.

Štirnajstga Ludvika
Se shivga bojé;
Zhetertga Henrika
She v' grobu zhašté.

Po smerti Ludvika
Ukali glasno;
Po smerti Henrika
Jokali britkó.

Ljubimza ljubímo

Vesolne semljé:

Novimo, hvalímo

Henrika sheljé!

Tak dolgo kraljvati

Kralj moli Bogá,

De puto Gal klati

V' nedeljo fi sna.

S.

Ja komaj eznel

Švet lep ravnavati,

Dva pusa velet.

Ti lahko bi rajal

Šhe pedelet lét,

Ne bil bi azajal

Med rajovov smet.

Pozhalaj the malo!

Prek mere terdo

Pasiti prekamlo

Šiviljenje hlabko!

SMERT S' PLEŠAVZAM.

Martine postavi
Noríjo na stran:
Umret' se perpravi
She danes ta dan!

She treba nehati?
Ja komej sazhel
Svet lép ushivati,
Dva pušta vesel.

Ti lahko bi rajal
She pedeset lét,
Ne bil bi sahajal
Med rajovzov smét.

Pozhakaj she malo!
Prek mere terdó
Pustiti prekmalo
Shivljenje sladkó!

Ne da se odlashtat',
Sam dirjat' fi tél'
Nikol' ne poprashtat',
Je l' pleša dovel?

Raj' stare poberi,
Ti tebe shelé:
Toshljive poderi,
Neradi shivé.

Ne gledam na léta,
Zvet rada kofim,
Fantine, dekleta
Med gerbe verstim.

LAH OD KRAJNZA.

Ls Padove stopim
V' Iblano shivó:
Med rajovze ropim,
Kof Laham pojó.

Mat' Laham Toshkana
Okroglih besed,
Slovenshno Iblana
Omaka u med.

Slovenzi slovijo
Shiroko okolj,
Evropeanijo
Se Krajnzi nar bolj.

Kar sope, kar diha,
Sa ukam hlepí,
Nekdajniga Griha
Dotezhi puhtí.

Shenirfke glavize

Ma, Vega! tvoj rod:

Raft, nofho Krajnize,

Kje najdem drugod?

Ponuden Lah biti

Krajnz ali Poljak,

Savizo voliti

Bi hitel ufak.

Bod' Krajnfka deshela

Mem' Poljske zelé,

Kar memo Ljubela

Pol Shmarne goré;

Italje sofeda

Morjá se tifhí,

Tolk tujih ogleda,

Um sori, bistrí.

NEMKA OD KRAJNIZ.

Na glavi nesejo
Shkaf polen vodé!
Nikdar ne uprejo
Va-nj svoje roké.
U zerkvi ganila
Me belih pezh stran:
Nagledati bila
Se nifim u stan'.

G. L. A. S.
SA RKAJNZE 1813.

Od Sagroba pride
Slovenfki junak,
Na Goloviz ide
Sasheljen rojak.

Is mesta nofilo
Mu deklize jést,
Is grada strelilo,
Odtergalo pést.

Od Kope do Lj'bela
Kasali stese:
Gorata deshela
Se bratam odpre.

Nad njo se motili
Lisuni okolj,
Nek jedli, pa pili
Na svetu ne bolj!

Iblano obira
Tam Bruno glasan,
Nevoljo satira
Prijatel na stran',

De Bruno saklizhe,
Kaj, fosed! pa ti?
Ni shelit' bolj prizhe,
Pa tiho sedi.

Oglasi moj snaniz
Se letu gostem:
Kaj pozhne Iblaniz,
To mišlim, de vem.

Po Krajnškim obhodil
Shpanije use,
U družhine vodil
Opravik me je.

Sim vidil slabosti,
Ne bodem tajil,
Rod zhiste svitlosti
Tud' Krajniz ni bil.

Pa hvala mu grede

Od nashe strani,
On mirne sofede
Per miru pusti.

S.

Osbe melu, On krapuje
Jeserine podzemne,
Sam kuhilo ogleduje,
Hvali Krajniz, kar lare,
Prekopajo vodotozbe,
Mozhevine labesje;
Nizh ni pridoin nemogozbe;
Semjso preobrasije.

Bil Evrope l-hod zamakujen
U gorenllah gor pogled;
Slej do lya brg oplakujen
S' jordi b' mikel lasee vred.

K R I M
O P R U L S K I O B L E T N I Z I.

Krim sauka, Bistri poje:
Danef molzhat' kdo bi snal?
Ta dan léta Iblanze moje
Zefar Franz je obiskal.

Ozhe mestu, On strahuje
Jeserine podsemné,
Sam fufhilo ogleduje,
Hvali Krajnze, kar sturé.

Prekopajo vodotozhe,
Mozhevine sahnejo:
Nizh ni pridnim nemogozhe;
Semljo preobrasijo.

Bil Evrope f-hod samaknjen
U gorenfskih gór pogled;
Sdej do Iga brég oplaknjen
S' lordi b' mikal knese vred.

KOPUNA V' KURNJERU

EDEN DEBEL, EDEN DROBEN.

Jetnika sdihvala
V' kopunjeku sta,
Mašt engā obdala,
Drug suha terfka.

Vsak dan potehtuje
Par Lenart, jedun,
Roten obleduje
Dopitan kopun.

Ti, merha debela!
Klal jutro te bom,
Bi ritati jela,
Poderla si dom,

Nefrezhe tolštjaka
Košjak se ni bal:
Kdo, méni, drobnjaka
Bo v' gerlo jemal?

Suhota rešhila

Ni golih kostí!

Dva tedna minila,

Verten rumení!

Jesi posheruha

Trofiti profó:

Gre v' dno mu trebuha

Kopunzhe puftó.

Sim bogat, premoshen,

Pervabim volká,

Sim reven, uboshen,

Davit' ne nehá,

S.

DUHOVI - TATOVI.

Ne bodi, Bernade
Moj! pameti gluh:
U Kamniku krade
Babvirniku duh.

Budenimu vdihne,
Prijet' ne duha,
Ubogan jo vpihne,
Poln tujga blaga.

Tak hotel obriti
Umeta kradin;
Ni mogel mamiti,
Gnan koj na komun.

Tri terge devali
Na lajto tatú:
Duhove pregnali
Kradljivga rodú.

KRAJNSKI PLUTARZHIK.

I.

BARON UNGNAD HANS.

Nemshkuta rodila,
Turzhin se boji,
Um, vojska flovila
Baronovo kri,

Blis' Nekra gostuje,
Nikjer ni domá,
Martina poshtuje,
Tibinstvu prav dá.

Trubara podpiral
Ungnade bogat,
Sloveniz prebiral,
Kar dala tiskat'

2.

BARON HERBERSTEIN SHIGA.

Jpava dojila,
Kralj v' Moskvo poslã,
Evropi pred bila
Mab snana Moskva.

3.

BARON TURJASHKI ANDREJ.

Vlak' leto mu poje
Zhaft Sifek, Ahez,
Vam, Turki! dav' roje
Turjashki borez.

4.

BARON VALVASOR.

Sa Krajno premoshen,
Sa Krajno uzhen,
Sa Krajno uboshen,
Sa Krajno rojen.

Kar Gerki fo snali,
Kar Lahi od nje,
Kar drugi pifali,
Vse Valvasor vé.

Arhive preifhe,
Netruden sa naf,
Nam bere, nam pifhe,
Da grade, da zhaf.

Katira deshela
Ma vezhi moshé?
Prek morja, Ljubela
Gre njega ime.

Uzhenim Londona

Je Valvasor snan,
Zhaftili barona,
V' njih drushbo bil djan.

Zhaft Krajne on trobi,
Po svetu okrog:
Zhaft njemu v' grobi,
Bod' hvaljen sa-nj Bog!

5.

BARON PELZHOFER.

Iblana sredila,
V' Novmestu umrè,
Evropa zhaftila,
Kar brati dadè.

6.
BARON HALERSTEIN.

Mat' Krajna rodila,
Jesviti dobé,
Pekinga zhaštila:
Kam Krajniz ne gré?

7.

BARON KAVALAR.

Mat' moja kmetila
Gor v' Radezhah je,
Posnej baronila
Kupzhija konj me.

8.
BARON VEGA.

V Moravzhah sibala
Gorenka je mat',
Bombarda podala
Posnej baronat.
Mogunzo strahuje,
Galjane spodi!
Matemo spisuje,
Amerko uzhí.

9.
BARON ZOJS KARL.

Botanka mu bila
Odkrita do dna,
Bo vjola flovila,
Bo kampanula.

10.

BARON ZOJS SHIGA.

Povsod se uzhiti,
Svet viditi sam,
To gnalo ga iti
V' Rim, Amsterdam.

Mat' Krajna imela
Snu ljubshiga ni,
Sa Krajnshno unela,
Nam ozha rodí.

Vodnike, Linharte
Je Shiga budil,
Bod' bukve, bod' karte,
Rad s' njimi delil.

Petero jesikov
Verh mojga kramljá,
Zirila naf Grikov
Brat' knige ravná.

Sromake, bolnike
Odeva po štó,
Kup' ranjenim like,
Blasino mehko.

ITRORAN DEHER PRED NARORIT

Sloví do Londona
Mineralogez,
Do Kube, Kantona
S' jeklino kupez.
Pred Sava nehala
S' Bohinja tezh' bó,
Ko sabiti snala,
Zojs! hišho tvojó.

S.

LEHART

Prozi so leve

na ilav prazen šoj

Polja ne eplave

na škerjanik groj

Pravni odgovori

Stromake, dolnike

P S H I Z E

Kup, vanjenim like

1.

Blasino meško.

MATI, SVARI HZHER PRED NABORETI.

Šlovi do Londona

Mineralogez

Do Kube, Kantona

Od roshize léta

Do roshiz metúl:

Poglej naboréta,

Sa Lipki ferkul!

Ko ščibili snala!

Zoja! bilino tvojo.

2.

L E N A R T.

Otrozi so reve,
Hlev prasen stójí,
Polja ne opleve,
Škerjaniz gnojí.

Najš svetlo družice,
Prijazna družice,
Razumno glavice,
M. A. I. B. L. A. N. A. I.

Se lepša Iblana,
Mozhino suhí,
Bolj vedno posnana,
Bolj vedno sloví.

Ga ishem, ne maram
Sa dote slabe,
Po mestu ne baram,
Me mine pošje.

M A T I Z H I K.

Jo ishem, ne maram
Sa dote slabe,
Po roshzah ne baram,
Prenaglo mine:

Najt' svesto dufhizo,
Priyasne ozhi,
Rasumno glavizo
Matizhik sheli.

5.

Ga ifhem, ne maram
Sa ufta fladke,
Po mestu ne baram,
Me mika polje.

Pijane muftize,
Povsotnih-ozhi,
Nevkretne butize
Se Neshka boji.

6.

M L A D O , S T I .

Tebi svet use obéta,
Har serze si posheli;
Vari bres sadu se zveta,
Sad ofrezhi, zvet slepi!

7.

R O P O T U L J I .

Nam vedno ropozhefh
Poslushat' ne snash;
Bit' jesik sam hozhefh,
Zhmu vshefa imash?

8.

H I N A V I Z.

O zhitno obira
S' Terfáta molke:
Na skrivnim odira
Sromake Anshe.

9.

H I N A V K A.

Sladko perterduje,
Pohvali she slaj':
Tla rada kufhuje,
Opravla she raj'.

10.

O B E T U N .

Jur, var' se Ansheta,
Perlisvat' se sna:
Zekine obeta,
Drobtine ne da.

11.

P R I J A T E L I S U N .

Po dimnikih gleda,
Kje bolj se kadí,
Lisuna vab' skleda,
Sofeska zherti.

12.

P E T I Z A M O S H I.

Ne Barbike brumne,
Ne lepih ozhi,
Ne Metke rasumne,
Sold snubiz sheli!

13.

K A Z H A G A D U.

Beshite! so kazhe,
Brat' morem povsod:
Ti kushish drugazhe,
Nekregan gospod!

14.

K M E T O S E B E N K U.

Jes repo ograjam,
Tvoj krule poshre,
Jes tepke posajam,
Tvoj Lipe krade.

15.

R O K O V N J A Z H.

Kmet orje, se trudi,
Jes rajam, leshim,
Ovseni kruh grudi,
Jes bel'ga dobim.

16.

PRAVAMILOSTINA.

Nev'fili pomagat',
Boga satají:
Vlzhuge oblagat',
Lenuhe mndshí.

17.

B OG A T I N A .

Ne ve mi leviza,
Kaj defna poda:
Ne da nizh defniza,
Nizh leva net sna.

18.

DOLENZI GORENZI, GORENZI DOLENZI.

Gorenzi so brali,
Dolenzi bero,
Dolenzi so pili,
Gorenzi pijo.

19.

SOVA SNIZI GLAVANA.

Jur krade, polega,
V' preshtvu shivi,
Unuka pokrega,
De l' miga s' ozhmi.

20.

ZHIZH v' NIZH, DELOVZ KRHOVZ.

Bil zhizhek premoshen,
Sdaj vinarja ni,
Bil delovz uboshen,
Sdaj v' slatih tizhi.

S.

SOVA SIZI GLAVNA.

Uin lade, polega
V. prethru shiv
Unka polega
Do 7. mija s' oshim

L E N O R A.

BALADA

IS NEMŠKIGA PRESTAVLJENA.

Js strašnih sanj, ko se sori,
Lenora kvihko plane:
„Li svest, al' shiv moj Vilhelm ni!
Kje tako dolg' ostane?“
Je kralja Friderika roj,
Pred Prago vnesil ga ji v' boj,
Zhe sdrav je, kar se lozhil,
Ni pifal, ne porozhil.
Se kralj in zesariza sta
She vender omezhila,
Prepira trudna dolgiga
Med sabo se vmirila;

In trum se s'hum, in vrish in vrisik,
Se turshki boben flish' in pisk,
Prot' domu vojska zela,
Is boja gre vesela.

Po vsaki stesi, vsaki pot',
Kjer le nogé nesejo,
Mladí, starí is hish naprot'
Ukanju trum derejo.
Sin hval' Boga, in mati s' njim,
Nevesta klizhe: Bog te sprim'!
Lenore vboge same
Nobeden ne objame.

Prafhaje gor' in doli vse,
Je verste obhodila,
Pa sanj ne vé noben, kar je
Jih vojska dam pustila.
Armada komej je odshla.
Lenora vergla se na tla,
Lafjé si zherne p'lila,
Se grosno togotila.
K' nji mati k'erbna perletú,
„Bogú se vsmil'! sdihujete!

O, kaj ti je, o ljuba hzhi! —
Terdó jo objemuje.

„O mati, mati! prezh je prezh!
Sa zeli svet ne maram vezh!

Ni milosti per Bogi,
Gorjé mi froti vbogi!“ —

„Ufsmiljen Bog, pomagaj ti!
Hzher! Ozhenafh molive!

Vse dobro je, kar Bog sturí,
De vsmili se, profive.“

„O mati, mati! lash je to!
Kar sturil m' je, ni dobro blo!

Kaj nek' fim permolila?
Sdej molit' vezh ni fila!“ —

„Vé, kdor Ozheta prav posná,
De rad otrók se vsmili;

Ugasne nam britkost serzá
Per svetim obhajili.“ —

„O mat'! sa to, kar v' men' gori,
Na sveti vezh gasila ni!

Kdo neki nam isklizhe
Is grobov spet merlizhe.“ —

„Na Ogerfkim, pomisli, hzhër!

Nesvest de se morbiti

Je odpovedal pravi ver',

Se drugi perkupiti.

Is glave 'sbi si ga! Sa to

Nikoli frezhen on ne bo;

Bo pekla kriva tega,

Ko vmiral bo, perfega! —

„O mati! mati! prezh, je prezh!

Sgubljena sim, sgubljena!

O smert, o smert, ne zhakaj vezh!

O de sim bla rojena!

Ugasni luzh mi vekomaj!

Me groba nozh in strah obdaj!

Ni milosti per Bogi,

Gorje mi sroti vbogi! —

„Pomagaj Bog! otroka ti

Ubosiga ne sodi!

Ne vé, kaj jesik govori,

Nje greham mili bodi!

Slovó svetá britkosti daj,

In misli raj na sveli raj!

Tam boshjiga de fina
Dobila bosh shenina.“ —

„O mati! kaj je sveti raj,
Kaj je pekèl, o mati?
Le s' njim, le s' njim je sveti raj,
Pekèl bres njega, mati!
Ugasni luzh mi vekoma!
Nozh groba me pokri strafhna!
Na tim, na unim sveti
Bres njega nozhem sh'veti! —

Obup takó po nji nori,
Kri vnema in moshgane,
Na boshje sklèpe togoti
Predersno se nesnane:
Si terga perfi, vtrud' roke,
De sonze sajde sa goré,
De fkos nebeshke vrata
Svesd truma pride slata.

Po vafi gori pok, pok, pok,
Je od podkvá bobnelo,
Sroshlal ras konja mosh visok

Na klop pred hišo belo.
In terk, terk, terk! nategama
Na okno vdarja tihama,

Lenora dobro v' hišim O,

Leté besede flifhi: (Ka)

„Aló, aló! le berfh odpri!

Lenora! spifh, al' zhuješh?

„Si svešta li ti, ljubza! mi, Nozh

„Se smejašh, al' sdihujesh?“

O Vilhelm, ti? od kod nek' te

Tak posno konj pernefel je?

„Sim zhula, fim jokala, Oduq

Britkošti dost' prestala! —

„O polnozhí sedlamo mi, Na bosje klike togot

„Sim vftal na Pemskim sveti, Pre

„Sim posno vftal, in bliso ni, De

Te hozhem fabo vseti.“ —

„Berfh k' meni v' hišo, Vilhelm moj!

Slo brije sunej mras nezoj,

Bom, ljubi! te objela, Po va

Na ferzi te ogrela.“ —

Naj, ljubza! sunej brije mraś,

— Deb' hotel bolj ſhe briti!

Moj konj zeptá, poteka zhaś,

Ne ſmem ſe dalj muditi.

Podpaſhi ſe, le rozhnama

Na vranza ſa me ljubiza!

S' neveſto danaś ſpati,

„Sto morem milj dirjati.“

„Kako me neſil boſh nezoj

Sto milj do domazhije?

Poſluſhaj, ljubi Vilhelm moj!

Enajſt ſhe ura bije.“ —

Pot gladko, luno lej ſvetlo,

Merližh' in mi ko bliſk let'mo,

Domu ſhe danaś ſvéto

Perneſel bom nevéto.“

„Kje je tvoj dom, kje poſtljiza?

— Kakovo je oboje?“

„O, dalezh ſta in majhina,

Sheſt dilj in diljiz dvoje! —

„Bo proſtor ſa me?“ — „Ljubza! bo!

Podpaſhi ſe in ſkozh' ſerzhno!

Je postljiza postlana,
She svatovshina sbrana.“ —

Lenora berfh planila je,
Na konja je sletela,
S' prebelimi rokami se
Preljubga poperjela;
In udri, udri, klop, klop, klop!
Se urno spustita v' kolop,
De sape ji smanjkuje,
In podkev ifkre kuje.

Na levi, desni strani, glej!
Kak spred ozhi leteli
So logi, travniki naprej,
Mostovi kak gromeli! —

„Te strah ni? - Luno lej svetlò!
Merlizhi jesdjo jaderno!

Te strah ni s' tim dirjati?“ —
„O ne! — Pust' mertve spat! —

Kaj tam gerzhé, kaj tam svoné?

Kaj orli ferfetajo? —
Merlizha djati v' grob velé,

In bilje godernjajo.
Lej! blisha se pogrebzov trop,
O, zhuden vidi se pokop!
— Glasovi so enaki
Tulénju love v' mraki.
„Po ipolnozhi pokop naj bo,
In petje, shalovanje!
Nevesto peljem sdaj s' sebo:
S' meno j na shenitvanje!
Sakroshi, meshnar! pesem ti,
Roke bersh nama, pop! povi,
— De sakon naju sveshe,
Po tim se s' mano vleshe!“ —
Sdej vtihne vse! — Pogrebzov ni! —
Pokoren ti besedi,
Klop, klop! terdó sa njim leti
Zel trop po konja sledi,
In udri, udri, klop, klop, klop!
Naprej leteli so v' kolop,
De sape ji smanjkuje
In podkev iskre kuje.

Na levi, desni kak letí

Germovje, graja, zesta!

Kakó leté jim spred ozhi

Vasi, tergoví, mesta. —

„Te strah ni? - - Luno lej svitlo!

Merlízhi jesdjo jaderno!

Te strah ni s' njim dirjati?“

„O, pušt' jih pozhivati!“

Pogledaj na morishe tje!

Plesát' okol' kolefa

Temno per luni vidi se

Trop jafen bres telefa. —

„Aló! poshasti, s' mano sdaj

Mi plesat shenitvanski raj!

Nevesto ko objamem,

In f' sabo v' postljo vsamem!“

Poshasti gerde, vèsh, vèsh, vèsh!

Sa njima so jo vnele,

Ko ojster pišh skos srelo rèsh,

Tako so té veršhele.

In udri, udri, klop, klop, klop!

Naprej leteli so v' kolop,

De sape ji smanjkuje,
In podkev iskre kuje.

Kar je pod luno, oh kakó,
Kako je vse heshalo!

Kak s' bledim svesdami nebó

Nad njima je dirjalo! —

„Te strah ni? — Luno lej svitlo!

Merlizhi jesdjo jaderno!

Te strah ni s' tim dirjati?“ —

„Gorjé mi, pušt' jih spati!“

Petelin poje, se mi sdi,

Poteka zhaf mi tukaj. —

Vranz! jutra sapa me skeli!

Vranz! hitro se safukaj! —

Konzhala pot, konzhala sva!

Odgrinja se ti postljiza!

Ko blisk leté duhovi!

Tlè moji so domovi!

In prot' shelesnim vratam tí,

Tam skókama dervijo,

Shverk! s' tenko shibo jih vsmodi,

Sapahi odletijo,
In strašno duri sakerzhé,
Po zhernih grobih v' skók leté,
Mem' krishov peketajo,
Od lune tí miglajo.

Al' preden mignil bi s' ozhmi,
O zhudesa nesnane!

Lej! f' konjika se plajfh sdrobi,
Ko zapize soshgane.

Ni ga lasú na glavi vezh,
S' lasmi mu pade kosha prezh,
Lej! smert je s' uro stala,
Kofó v' rokah dershala.

Rasbija vraniz, spenja se,
Od njega plamen fhine,

In pod Lenoro vbogo se
Udere vse, in sgine.

In jok in stok je nad semljó,
In jok in stok je bil pod njo;
Lenora u trepeti,
Je jénjala shiveti.

Pod bledo luno se nad njó

Duhovi so sklenili,

Plesali krog in krog, britkó

To pesem satulili:

„Poterp' voljnó, naj pozh' serzé!

Prah s' Bogam kregat' le ne smé!

Si trupla fe snébila;

Bod' dufhi sodba mila!

Dr. P.

K A S A L O.

	<i>Stran</i>
P rijatlam Krajnsline	9
Nebesa	11
Spomlad	13
Poletje	15
Jesen	17
Sima	20
Slovo od mladosti	22
Vesilo	25
Vertniza	26
Sadovoljna nedolshnost	27
Na posipu Hudiga Grada.	28
Na grobu	30
Vodniku per Savizi 1829	31
Smert	—
Svestoba	32
Stanovitnost	—
Pod Slapam o povodnji	33
Veterzu na vertnizi	35
Poletni vezher	37
Povodnji mosh, balada is Valvasorja.	40
Shenjize	45
Slaba vinska letina.	47
Vinze	49
Sdraviza	50

Sdraviza	51
Dolenska	52
Sdraviza verh Ljubela pita Krajnzam od re- gimenta Vimfen jesen 1817.	54
Henrik IV.	56
Smert f' plefavzam	58
Lah od Krajnza	60
Nemka od Krajniz	62
Glaf sa Krajnze 1813	63
Krim o prulski obletnizi	66
Kopuna v' kurnjeku eden debel, eden dro- ben	67
Duhovi-tatovi	69
Krajnski Plutarzhik	70
Pfhize	78
Lenora, balada is nemfkiga prestavljena	89

KRAJNSKA

Z H B E L I Z A.

NA

S V I T L O B O D A L

M. KASTELIZ.

DRUGE BUKVIZE.

V' LJUBLJANI

NATISNIL JOSHEF BLASNIK.

1831.

REVISED

Straw

N H B E L I N A.

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

1/2

S V I T L O R D A I

M. RASTELIN

DRUG BUNNICE

V LUBILIANI

REVISED

1881

IN=030004342

M O J S P O M I N I K.

Kdo rojen prihodnih
Bo meni verjél,
De v' létih nerodnih
Okrogle sim pél.

Ne shvenka, ne zvenka,
Pa bati se nizeh;
Shivi se bres plenka
O petju, kô tizeh.

Kar mat' je uzhila,
Me mika sapet',
Kar starka sloshila,
Jo lizhno posnet'.

Redila me Sava,
Ljubljansko poljé,
Navdale Triglava
Me sneshne kopé.

Verfhaza Parnafa

Sgol fvojiga snam,

Inaziga glafa

Is gofli ne dam.

Latinfke, Helenfke,

Tevtonfke uzhim,

Sa Pevke, Slovenfke

Shivim in gorim.

Ne hzhere, ne fina

Po meni ne bó,

Dovolj je spomina:

Me pefmi pojó.

V. Vodnik.

V I N S K E M U Š H I Z E .

Shenízam, mušhizam
Duh vinski je snan,
Od vode jih bode,
Je možnik neslan.

Dolenko, Gorenko
Le vinzhik ohran',
She take namake
So tudi v' Ljublján'.

Je mlada, ga rada
Saj merzo na dan,
Je stara, ne mara
Se petih ne bran'.

Ga studna, odljudna
Si vtozhi na stran,
Ni zhudne, negudne,
Deb' ne bil serkljan.

Popivka ga zhivka,
Bod' slab al' mozhan:
Pa sveta mu peta
Posréba she kan.

V. Vodnik.

DOMU MEMIKA.

Posdravil vender li enkrat
Bi, preden pride smert po mene,
She domovine felo rad,
In travnike okol' selene.

Bolj mene germik ofrezhi,
Kjer gnesdi spodej penza v' travi,
Ko kralja tron, tak' poln skerbi,
Al' veniz vitesa kervavi.

Perjeten mi je potok bil,
Krog njega sim otrok po leti
Metulje pisane lovil;
V' osidji morem sdaj shiveti!

Vefelo mi poskózh' serzé,
K' otrozhjiga se spomnim plefa;
Nedolshen pafil sim ovzé,
Bil prost, ko tizhik verh drevesa!

V E Z H E R.

Se nakloni dan, vezherno
Sonze téme gór slatí,
S' hifriga potoka mirno
Svit vezhernize blifhí.

Log tamní, stoglasno petje
Gojsda kori opušté,
Skriti v' germikov savetje
Jutreniti mozh dobé.

Muren! le tvoj zverk rasglafi
Po dobravah tihih se:
Ti flavísh Boga, pozhasi
Svesd na nebi trop se vshge.

Tako o vezhera hladi
Bosh posabljenim ti sam
Zverzhal bilje v' selenjadi
Milo nam verh sgodnih jam!
Gr.

U M I R A J O Z H A.

Solsa poslednja utrinja
Se ozhefam Lojsike,
Mirni se nebo rasgrinja,
Raj veselja poln odpre.

Ko megla pred sonzam sgine,
So posvetne sanje prezh!
Zvet nedolshnosti ne mine,
Vedno Lojsikam zvetezh.

Is persti sostav telefa
Do trobente persteni;
Duh nebeski u nebefa
Trupla svoboden hiti!

Bloger tebi, dusha sveta!
Rasvitlila se ti nozh!
Tvoji smerti ost useta;
Grosa! kam beshi ti mozh?

Tiho! slislim srak shumeti,
Glaf podoben angelam,
Lojsiki poslani peti:
Bog te sprimi, sestra nam!

Gr.

Mo magla vrad sonaraj aglac,
So polvotno lajso prest!
Zvet nedobahneli no mine,
Vedno Lojsikam svetost.

Is persti soljav telca
Do trohente perstem;
Duh nebelski v nebela
Trojla svoboden hini.

Bloger tabi, dallas svet!
Hastivillia so ti noshi
Troji imeti od usoda;
Ovora! kama bejli ti mozh!

S H I V L E N J E.

Bratje, zhudne venze spleta
Tukej nam odmerjen zhas!
Srezho verhu srezh obeta;
Pa do groba stiska nas!

Ternja pod nogé namezhe,
Ped shivlenja ogrení,
Roshize lepo zvetezhe
Na polsezho pot sadí.

Danas flašt serze napaja,
Jutro jok pelini spet;
Ogenj pali, strela sgraja,
Prozh je slavnih domov sled!

Skerb, nadloge v' novo shgejo,
Ranijo britko serze,
V' tok skelezhe oblijejo
Liza vpadenim solse.

Ko bi trenil pišč pothine,
Sonze rasvedrí oko,
Ispod strupa bolezhine
Kal veselja posheno.

Tu v' flastí, grenkobe bori
Ptujzi vedno trud'mo se;
V' gornjiga Ozheta dvori
Radost bres teshav zvete!

S V E S D J E.

Tukej gori se nesnani
Velki svéti suzhejo,
S' luzhjo sonza so obdani,
Krogle pote tekajo;
Svesda svesdi je soseda,
Njih sa naf shtevila ni,
Ena v' drugo svetlo gleda,
Vsaka boshjo zhašt gori.

Svetla zesta je raspeta
Zhes breskonzhni neba sid,
Tam se vosi zhašt Ozheta,
Visha pote svesdnih ríd:
Vse je kroglo, vse se miga,
Vse od ognja sveti se,
Vse osnani, de velika
Roka svet stvarila je.

Tvoje velizhaftvo, Vezhni!
Trume svesd nam pravijo,
Kako homo she le frezhni,
Zhe mi k' tebi pridemo!
Skos teh svetov svét bo pela
Nafha dusha stvarniko,
Sverha svetov bo sedela,
Pila petje angelfko.

U. J.

S P O M I L A D.

Ju! hopfafa! simo
Premaga spomlad,
Volizhe vklenimo!
Sazhnimo orat'!

Po leshovji poje
Nedolshni pastir,
Tam jagnjeta svoje
Napaja spet vir.

Jug topel ledine
Selene pihlja,
Pram, Bresa v' planine
Ulanfke shvenklja.

Mat' semlja prepenja
Svoj pifani pert,
S' nevesto ne menja
Ne travnik, ne vert.

Zhebelza rojila,
Po zvetji letí,
Méd refju popila,
She ajdi sheli.

Shkerjaniz v' dobravi
Prepeva zel dan,
Slavizhik v' gosravi,
Pred sarjo glasan.

Matizhik urifka,
Dodelal lepó,
Okroglo sapifka
Na gladko peró.

K. J. K.

MODRI PIVIZ.

PO FELINGERJOVI PESMI.

Kaj petiza? kaj uzhenje?
Kaj bres vina zhašt veljá?
Vse bres vina trud, morjenje,
Bolj nemirniga duhá!

K o r.

Natozhite,
Bratje, pite
Zhišto kapljo ko slató!
Natozhite,
Isprasnite
Drage kupizo polnó!

Per veseli drushbi vsdigne
Se visoko mi serzé;
Polna kupiza pomigne,
Skerb, nadloge mi pospé.

K o r.

Natozhite, itd.

K' veter létiza beshijo,
It', kar pride, more tje!
Groba modri ne boijo
Se prijatli kaplize.

K o r.

Natozhite, itd.

Ushivati je shiveti,
Modro vshiti ofrezhi;
Uriza ne da se vjeti,
Ko bi pihnil, odletí!

K o r.

Natozhite, itd.

Morejo li zherne misli
Pooblázhiti obras?
Morejo poglédi kifli
Obrestovarshiti naf?

K o r.

Natozhite, itd.

Brat, ne glej takó megleno!
Vinze oshiví okó,
Greje ti serze ledeno:
Sverni kupizo polnó!

K o r.

Natozhite, itd.

Vinze od Bogá dar'vano
Nam serze oveselit';
Le hudobnikam ni dano
S' vinzam se odshalofit'.

K o r.

Bratje, pite!

Natozhite

Kupize si do verha!

Usemite,

Vfi ispite

Vse sdravizhize do dna!

E. J. K.

MRAVLJA ,S' KOBILIZO.

Po léti fkerbnó
,Se mravlja možhnó
Sa kruhik potila,
Na kupě nofila
,Si hrano drobnó.

Kobil'za zverzhí,
Mar delat' ji ní,
O sonzu vriskala,
Ni jenjati snala,
Le v' petji shiví.

.Preglasno mravlja
Pobara dersnà:

Kaj, ti pa ne spravljash?
,Se le obotavljash?
Bo sima strashnà!

Ti, beba! kaj vesh?

She tega ne vmesih:

O kresi gre peti,

Veselo shiveti

Braniti ne smesh.

Natora saspí,

Se sneg pervalí,

Kobil'zo isstrada;

Obleda od glada,

Boleha, medlí.

Do mravlje prifhla,

Presuha, tenka,

Def' milo profila,

Nizh ni si dobila,

Osmirjana bla.

Jes vrednim delim,

Lenuhe podim;

Po leti si pela,

Sred mojiga dela;

Pa pleshi po sim?!

* * *

IŠKANA DESHELA.

Kje méd, kje vinze nek' v' potokih tezhe?
 Kje frezha shelj nobenih ne odrezhe?
 Kje zvète bres morilnih bojov mir?
 Kipí brestrudniga veselja vir?
 Deshela ta povsod ifkana
 Kolumbam, Kukam ni she snana!

Kje ifkernja ljubesen gospoduje?
 Kje bres dobizhka zhednost lepa sluje?
 Kje frezhni sa firote se boré?
 Pustí pastir shivljenje sa ovzé?
 Sgubljeni davno taki kraji!
 Najemniki beshijo raji.

Kje najde si sasheljen pokoj dúsha?
 Kje zhlovek raja radosti okúsha?
 Kje sumniga resniza rasvitli?
 Saupanje pobite obudi?

Prekrivajo meglé danizo,
,Svitleji sarje porodnizo!

Kje sori delu dobrimu vrazhilo?
Kje tihim fushnosti solsa refhilo?
Kod pridem truden, o stermà skalad!
Na pozhivalsha sladkiga plashad?
Nebó osvesdeno se gláfi:
Tu slati saz yetejo zhafi!

L — k.

SHINKOVIZ U SHEL.

Sdaj jezhe konz ubog'mu tizhu;
Sadofti, tizhar! fim je vshil:
Ferk, ferk! selen'mu pojem grizhu,
Nizh, nizh me vezh ne bofh uzhl.

S O N E T.

Ozhetov nashih imenitne dela,
Kar jih nekdanjih zhasov sгодba hrani:
Kakó Metulum se Avgustu brani,
Kaj je Emona strila, kaj terpela,

Kakó je bramba vere bla deshéla,
Kakó per Sifku Kope so pijani
Omagali pred Krajnzi Otomani,
Vam bo Homerov nashih pesem péla.

Preflabe peti boje vam flovezhe,
Pojó Krajniz lepoto moje strune,
In tvojo zhasť, nevsmiljena deviza!

Pojó ljubesni moje vam nefrezhe,
Kako je revesh ta, ki ga presune
S ozhí nebeshkih vershena pushiza.

S P O N I E T.

Verh sonza fije sonzov zela zheda
Po neba svitlih potah raskropljena,
Od sonza, ljub'ga svoj'ga, sapuščena
Jih semlja zelo nozh s' veseljam gleda:

Ko se slati oblakov truma bleđa,
Nasaj perpelje sarja ga rumena,
Tako v' ljubesni sonza je sguščena,
De vanje ne oberne vezh pogleda.

Kar svesd nebó, imá deviz Ljubljana!
Rad ogledujem vas, zvetezholizhne,
Ljubljanski, ljubesnive gospodizhne!

Al' dragi taka mozh je zhes me dana,
De prizho nje sim slep sa vse devize,
Samaknjen v' mil' obras serzá kraljize.

ST O N E T.

Tak kakor hrepení okó zholnarja
Sagledat' vajne svesdi, Dioskuri!
Kadar rasgraja písh ob hudi uri,
Ko se tepó valovi, grom udarja —

Sakaj zhe vajnih svesd safije sarja,
Vetrovam Eol koj saklene duri,
Po morji, po rasjafnjenim asuri
Kraljuje mir, potihne shum viharja —

Takó svesd tvojih, draga d'viza, zhakam,
Takó in bolj she zhakam hrepenezhe
Ozhí sagledat' tvojih svitle sharke;

Sakaj zhe tí rekó beshát' oblakam,
Zhe she tako vihari jesa frezhe,
Nebo se koj svedrí krog moje barke.

S O N E T.

Kupido, ti, in tvoja lepa starka
Ne bota dalje me sa nos vodila!
Ne bom pel vajne hvale bres plazhila
Zel zhaf shivlenja, ko fromak Petrarka.

She trideseto leto prede Parka,
Nobena me she d'viza ni ljubila. —
Sato ni dana bla mi pevška shila,
De vajno zhaft bi trobil bres prevdarka.

Sit, nehvaleshnika! sim vajne tlake:
Ponuja Temida mi rumenjake,
Ponuja Evan polne mi bokale.

Bog vaj' obvar' in vajne ljub'ze sale!
Moshniza polna, vina polna kup'za
Priятlize mi boti, boti ljub'za.

H Z H E R E I S V E T.

ROMANZA

PO ŠHPANŠKI ŠHEGI S' ASONANZAMI.

Ljubize pod okno dragi

Pride marškatero nozh

Na pogovor k' lepi d'vizi,

Dokler se napezhi sor.

To je svedil ozha stari,

Ozha stari, sivi mosh,

Kregal svojo lepo hzherko

In svaril jo je rekozh:

„Ako bošh per okni stala

Kader ljubi memum hod',

Zhe po nozhi govorila,

Ino s' njim vaavala bošh,

Hišho bodem ti ogradil,

Sidal sid bom krog in krog,

Spustil bom okoli hišhe
Sultana, de lajal bo.
Stari hišhni bom ukasal,
De bo spavala s' teboj.“

Je odgovorila hzherka
Te besede mu rekozh:
„Stari ozha, ozha ljubi!
Ljubi ozha, modri mosh!
Lojtro bo sa sid pernefil,
Sa pefeta kruha kof,
Hišhna, plazhanã od njega,
Mi she dávno pisma nos'.
Ako hozhte, de ne pride
Vezh pod okno ljubi moj,
Sa shenizo dajte drag'mu,
Ljubi ozha! me na dom!“

Dr. P.

N O V A P I S A R I J A.

SABA VLJIZA.

Uzhenz.

De sdaj, — ko she na Krajnskim vse pifari,
Ko bukve vsak shufhmár daje med ljudi,
Ta v' prosi, uni v' versih se flepari, —
Jes tudi trop, — ki se potí in trudi,
Ledino orje nashe poesije, —
Pomnoshiti shelim, se nizh ne zhudi!
Sato pifar, me uzhi pifarije!
Kako, in kaj ushezh se Krajnzam poje;
Odkri mi prose nashe lepotije!

Pifar.

Ak ražati pifar so shelje tvoje,
Pifarški uk poslušhaj in sastopi,
Sapishi terdno ga v' moshgane svoje:
Zhe hozhesh kaj veljati v' nashim tropi,
Besed se ptujih boj, ko hud'ga vruga;
Ak to snash, serzhno koj na perste stopi.

Naj prosa tvoja bo lepote naga,
Poj zhes prepovd Minerve, poj posili,
Pisarjam prosa bo, in pefem draga.
'Zhefh biti v' Krajnskih kladikov fhtevili,
Debelo po gorjansko jo sarobi!
Vfi homo tvojo zhaft na glaf trobili.
Zhe rotarsko vesati snafh otrobi,
Nov Orfej k' sebi vlekel bofh Slovene,
In posen vnuk poroma k' tvoj'mu grobi.
De Krajnskhina saklad ti svoj odklene,
Sapuſti rozhno meſtne mi ſofede,
Tri leta idi v' rotarske Atene.

Uzhenz.

Al' shlahtne Krajnske tam zvetó beſede,
Kjer govoriti doſti vezh ne snajo
Paſtirji ſamzi, ko imena zhede?

Pifar.

Tam, kjer po ſtari ſhegi ſhe drekajo,
Kjer ne ſmajèjo doſt' al' nizh jeſika,
Beſed nemſhkvavzov gerdih ne poſnajo.

— Uzhenz.

O frezhne roti! v' vaſ me iti mika:
Al' ſe bojim per rotarji, per kmeti,
De bera beſedí ne bo velika?

Pifar. od ajota prosa jaja

Pezhene, ljubzhik! pifheta na sveti
Nikomur niso v' gerlo perletele;
Bres truda vezhno se ne da shiveti.
Besede srafhene, besede srele,
Ne v' rotah, po planjavi ne kmetije,
Nikir ne bodo ti na nos vifele;
Poslufhaj ga, kako jo on savije,
Jesika sol, lepota, de le sine,
In pravo ti vesanje se odkrije.
Tam pul'jo besedi se korenine;
K' tim deni konze: azha, ishzhe, iuha,
On, ovka, ovz in druge pertikline,
To terdno fkupej svári; permaruha!
Lahkó bofh v' kosji rog ugnal Slovenze,
In proti tebi bo Dobrovski — muha.

Uzhenz.

O slati uk! — Adijo, mestne senze!
Apolon drugi bodem fred kosarjov
,Si v' rotah pletil nevmerjозhe venze. —
Al' Krajsko ludstvo nekđaj ni altarjov
Minerve in Apólona imélo,
Od Gerfhkih, od Latinskikh je pifarjov

Bla pernefena uzhenost v' deshelo,
In s' njo besede ptuje; — rasodeni,
Al' faj se bode tih poslushit' smélo?

Pifar.

Bog tega varji! po nobeni zeni,
Jesika nash'ga s' njimi ne ognusi! —

Uzhenz.

Sej tudi drugi to sture Sloveni;
Turzhuje vemo Serbiz, ino Rufi
Tatárijó hudó, Polz franzosuje,
Besede Pemzu Nemz posodvat' *musi*.

Pifar.

Lej! v' knjigah njih je tolkajn lulke ptuje
Med lepo zhisto Slavshino safjane,
De je noben puríst vezh ne isruje.
Al' bukev nafhe Krajnshe spakedrane
Peshízhizo denímo na ogníshhe,
Prerojen Fenikf zhist de s' ognja vstane

Uzhenz.

Zhmu bo nam, prasham, prasno pogorishe?
Al' mutafti pozhakamo sijali,
De 's njega srafe novo besedishe?

Pifar.

Slovenško lulko bomo rešhetali,
Hranili dobro serno in kar manka,
Is glave svoje bodemo dodali.

Uzhenz.

Te zhudne smesi stariga ostanka
In is novink Slovenz ne v' Koratani,
Ne bo rasumil Shtajerz, ne Ljubljanka.

Pifar.

Gorjazharji, tatovi in zigani
Po svojim govoré; kdo tdej sa filo
Nam v' bukvah jesik svoj imeti brani?

Uzhenz.

Gorjazharško, al' krevljašto berilo
Kaj bode vam pifarjam pomagalo,
Ak bode se drugazhe govorilo?

Samí svoj uk spofhtujete premalo,
Vezh ptujk zlo tebi, ne sameri! vjide,
Sakaj bi se jih moje shnablo balo?

Pifar.

To govori se, kar na jesik pride
Pogovor, ko na vfhesa vezh ne bije,
Ko sjutrejna meglà se v' nizz raside.

Kar v' bukvah je natifnjen'ga upije,
To, bratiz! med uzhene gre lingviste,
In prizha od jesika lepotije.
Slovenzi bodo brali bukve zhiste,
Zhe naf ne hval'jo, naj me vsame slodi! —
Zel svét posnemal Krajsnske bo puriste;
Kar nozh'te vi umeti k' svoji fhkodi,
Kar ne dopade vafhi flepi buzhi,
Zhaftili posni bodejo narodi.

Uzhenz.

Pershgal si, mojster! shark mi nove luzhi.
Na delapuft de sodniga jest dneva
Slovim, fhe to, kaj pel bom me poduzhi!

Pifar.

Rimz *dulci mixtum utile* veleva,
Kaj prida flifhjo vfhesa nafhe rade;
To *utile* je serno, *dulce* pleva.

Uzhenz.

Romanze sdaj pojejo in balade,
Tragedija se tudi nam obeta,
Sonete flifhim peti pevze mlade.

Pifar.

Od mene pesem vsaka je prekleta,
Katera nima Krajnskiga imena,
Naj she tako perjetno bo sapeta.

Ljubesen poje pevzov tih Kamena,
Jesiku dela ino serzu rane,
V' gerdobe strela trefhi naj ognjena!

Balade od zhebelize safrane,
De bi se té med nami samorile!

Tragedije ostale nam nesnane!

De bi Krajníze strupa 's njih ne pile!

Ljubešni fladke, ki serzé sapelje,

Deb' s' Romejovo Juljo ne zhutile!

Uzhenz.

Saréf bi shkoda blo! Sdaj od nedelje

Do druge kol'krat se serzé uname!

Kdor po-nje pride, jih k' poroki pelje. —

Pifar.

Balade pet' je mlatva prasne flame,

Je rezh pohujshliva in sapeljiva;

Lenoro bere naj, kdor ne verjame.

Romanza je f' tragedijo shkodliva:

Tih, in takih, in sdravljíz ne pisfi,

Sovrashi vse to Musa framoshliva.

Poj rajšhi to, kar treba je per hišhi,
Sa hleve treba, treba je na polji,
Poj tó, kar kmet in mešhzhhan f' pridam
flišhi.

U z h e n z.

Bog ti saplati uk! po tvoji volji
Bom pel kaj repo pred gosenzam' varje,
Od kod krompir dobiva se nar bolji,
Kako odpravljajo se ovzam garje,
Odpravljajo ušhivim glavam gnjide,
Loviti mišh' uzhil bom gospodarje.

P i f a r.

O slati vek sdaj Musam Krajnškim pride!“ —

Dr. P.

KRAJNEZ DOLSHEN HROVATENJA.

Tine! meni se dosdeva,
Mika te rod hrovatit';
Gode, ropota, veleva
Krajnzu krajnsko govorit'.

Péter! meni se dosdujesh
Polsh v' lupino sakopan,
Krajnski glaf koj hrovatujesh,
Ako nima tvoja stran.

Preudarite, Gorenzi!
Shalobarde niste vi!
Koljko hranijo Dolenzi
Vam hrovafhkih besedi!

Kaj she le Kneshak, Planina,
Podnanofzi, Lofh, Tomín,
Zirkniza, Ipavk dolina,
Materia, Kraf, Berkin.

Nimajo nikjer Slovani,
Prav flovenfkiga glafú,
De ne imeli Ilirjani
Karnije! Slovénk rodú!

Treba sfrefene slediti,
Po vaséh, veliko let:
Vse mogozhe nam dobiti,
Knigam povfoditi fpét.

Le kar Serbam pokvarili
Turki, Moskvizham Tatár,
Sifku Masharji fkalili,
Nad Bregano tuja fivar.

Bukve glagolíz berimo!
Dedov kremlja bifter vír!
Sraven krajnfkih poifhímo
Lep Zirilovi pfaltír.

Vuka pefme prideníte,
Naj Dobrovfki s' rok ne gré,
Lindeta ne posabíte!
Vse djat' fvoje Krajna fme

Od Skiaptróv do Shamanov,
Od Kitaja do Udín.
Sodit' jesik Ilirjanov
Pétri! slesite 's lupín!

TADLE PO POSIDIPU.

Biti kaj tel bi volít? ne nehá od pravdanja
pravdar;

Bodi krotek, mirán, davil te lakomnik bo.
Rateja trudi poljé, valovi gonjo mornarja.

Ako pomika kogá viditi tuje ljudi,
Bode obledal bogát', omaje naj veter germovje:

Bode naj reven, ubog, njega ne boga noben.
Kdor da Dori rokó, bo ramena terel mu ja-
rem:

Kdor ni hotel porok, bode li varha imel?
Belil ti bode otrok glavó: nobeniga v' braki

Ako ti Dora ne dá, manjkalo nekaj ti bo.
Léta mladine noré, koj prebrihtane hirati vi-
dim

Kamer pogledam okol', najdem obilno nadlog.
Bolje bi bilo desetkrat devet pot in troje po
trikrat

Nikdar ne biti rojèn, ali dan prvi umrét'!

HVALE PO METRODORU.

Biti kaj ne bi hotèl? podajála mi hvalo bo
pravda:

Bodi krotek, mirán! blogger perjatlju mirú!
Rateje plugi redé, morjé obogáti mornarja.

Ako pomika kogá viditi tuje ljudi,
Bode pohvalen bogát, naj hodi mi koder bo
hotel:

Bode naj reven, ubog, vedil ne bode noben.
Kdor da Dori rokó, pridobiva jo verniga varha:

Kdor ni hotel porok, jarem ne guli vratú.
Gladil bo ata otrok lepó; nobeniga v' braki

Dora ti tvoja ne dá, belil ti glave né bo.
Hvalimo lahko mladó kri, hvalimo tudi pri-
letno,

Mlada dajè pogúm, pamet priletna modrí.
Kamer pogledam okoli, dobrota nature obilna.

Bodem naj uno al' to, mater nikolj ne ro-
tim!

TOMINŠKI PASTIRJI.

Radi slufhamo kovazhe
Kladva med seboj verstit',
Gine trudnika drugazhe
'Slifhat' prasniku syonit'.

Priterkavanje Slovinze
Brumne samakniti sna,
Slasti verh gorá Tominze,
Rasvedruje hrib duhá.

Blishnje Bele fin preidem
Naju Poresna mejó,
Kamer po Tominu pridem
Vse pastirzhikov polnó.

Malo zap na sebe déli,
Lazhni ovfika, bosí,
V' suhe liza ogoreli,
Ko ovzhizhize mirní.

De le broni sabuzhijo,
Brenka turnov direndaj,
Bolj ko kralj se veselijo,
Njim planina sveti raj.

Pléfat', plofkati sazhejo,
Tak' od serza pazh nikir,
Ukajo povfod, pojejo,
Pili vod nedolshnih vir.

Mark stoteri rasleguje
Po ovinkih se dolin,
Potujozhim se dosduje
Svat ob enim ves Tomin.

’S DESHA POD KAP.

Peruanke kdej rodile,
Kar na semljo se rodi,
Dete so ogovorile,
Mu je tréba, de terpí.

Od berazha do zesarja,
Od sebenke do kraljíz,
Od barona do mornarja,
Od gradínk do bajtaríz.

Tudi tebe, dete moje!
Bode metal morja slap;
Molzhi, nosí breme svoje!
Le nikár ’s deshà pod kap!

Mara vdova Asijanka
Dekle imá nemarne tri,
Rada prede ko Lozhanka,
Lampa vedno ji gori.

Lege malo deklam dala,
Posno rekla prěšt' nehat',
'S petelinam vred sbujala,
Koj po treh velí derdrat'.

Té budilnika rotile,
Vrat hitijo mu ovít',
Hudo huje naredile:
Mare nima kdo budit'.

'Se bojí predolgo spati;
Preden mine na pol nozh,
'Se navadi prebujati,
V' nov' safpati ni blo mozh.

Dalj mirú ni deklam dala,
Berfh ukasovala vstat',
Kdej po treh jim velevala,
Sdej o polnozhi derdrat'.

P. S. H. I. Z. E.

1.

DOBROV,SKI KALI,STRU, BUKVI,SHARJU V'IBLANI,
OD PIVKE, JESEN 1820 NA DUNEJU.

Slovenshino varje

Kraf, burja, pa Zhizh,
Beséde na starje

Da Pivke kotlizh,

Nesnane Ljubelu

Gorenske platí,

Nesnane kardelu

Dolenske strani. S.

2.

NOZH OB MOZH.

Dan, svesde gasite!

Ugasnit' ni mozh!

Bog rezhe: bodite!
Omagala nozh!

3.

GOVORUNU.

Preden sinefh, pomisli:
Toshit' snajo te svifli!

4.

KAZHA ROTENA, GAD PROST.

Bit kashejo kazhi,
Rotijo povsod,
Gad v' shameti pazhi
Proft flabeji rod.

5.

ZHERNE DVORNIKU.

„**S**o smirej saviti
Le v' sukno zhernó:“ —
„Njim treba zherniti
Zherneta ne bo.“

6.

TEPENA SHEENIA, VOZLOK.

„**N**izh nisim sturila,
Peklenska poshaft!“ —
„S' tim ravno flushila
Si leskovo mast.“

7.

LAHI SE RADI SLOVENEŠ.

Zojs, Valvasor bila
Sta Laha obá:
Italjo pustila,
Imena sladká!

8.

ZOJSOVA HIŠHA KRAJNŠHINI SATIŠHJE.

Sdej krajnzhit' ne snati
Je Iblanzhana fram,
Kdej kranjsko kramljati
Zojs dramil je sam.

ANTH 9.

HRA, ST PO, SEKAN.

Hrust osem dni poka,
Dob seka koshat,
Sto babiz pristoka
Verh, veje pobrat.

10.

LE, S I Z A V O L K U.

Ti vadil lesizo,
Kar misli, tajit';
Kdor davi sestrižo,
Brat nozhe dalj hit'.
S.

DESETKA
RODOVINE BARON GALOV.

1.

GAL DITRIH, LETA 1250.

Satifikim Bernadam
Dobrote delil
Gal Ditrih, navadam
Se ni protivil.

S.

2.

GAL JURI, 1300.

Gal Jur domovine
Zhaštèn poglavár,

3.

GAL ANDREJ I., 1444.

Pol drug sto let mine,
Andrej Gal mu par.

4.

GAL HENRIK, 1383. 1390.

Gal-Hajna, koplana
Dva vedno slov'ta:
Ma en'ga Ljubljana,
Podpezhje en'ga.

5.

GAL ANDREJ II., 1480.

Do Losha perdavi
Otmanov derhal,
Junafhko ustavi
Andreas vtor Gal.

6.

GAL JANES I., 1462.

Fridrika Vidnjani
V' dvor zarfski sapró,
S' Gal-Janam Savljani
Otetí hit'jó.

KRAJNSKI 7. STORZHIJA

GAL MARTIN, 1529.

Turbanska nesnaga
Na Dunej sna prit',
Med Ogre pomaga
Gal Martin podit'.

8.

GAL JANES II., 1552.

Joanes Gal vtori
V' Turzhijo poslan,
Rasumen pri dvori,
Le v' boju strashan.

9.

GALILEO, 1590.

Verh vojske bil sveta
Nash Gal je León,
Terdine rasmeta
Voditel kanón.

10.

GAL SHIGA, 1673.

Gal Shiga ne zherti
Knig, dober, uzhen;
Sleparskim kerti
Dan shkodi roten.

S.

KRAJNSKI NESTORZHIK

PO

DOLNIZHARJU.

PREDGOVORZHIK:

Nam Nestor slovini

Pergodeb verstó,

Iblanske latíni

Dolnizhar lepó.

S.

1.

AVGU_{ST} OD METLJANOV RANJEN 32 LET PRED
KRISTU_{SAM}.

Zhè Avgust useti
Metula gradí,

Ne more podreti,
Tri rane dobi.

Moshjé v' grad saprejo
Rod, sebe, shené,
Samí grad sashgejo,
Prah Rimzu pušté.

2.

PUNT RIM,SKIH SOLDATOV V' IBLANI 16 LET
PO KRI,STU,SU.

Ne plazhe dobíla,
Punt lakot budí,
Kar luna temníla,
Mrak punt ukrotí.

3.

ZE, SAR TRAJAN VERH GORE TRAJAN, SKE 102.

Dol' Dake Istranske
Trajan pokorí,
Prek gore Trajanske
V' Rim vites hití.

4.

ZE, SAR KON, SHTANTIN V' IBLANI 331.

Bil v' nafhi Emoni
Zar, pervi kristjan,
Spet vidjo Panoni,
Rod bojda Slovan.

5.

SVET JEROM ROJEN V' SDRENJI, SREDI I, STRE

341.)

Sdrenjanka rodila,
Savk bojda rodú,
Terg vojska rasrila,
Ni fleda domú.

6.

ZE, SAR TEODOS PREPODI MAK, SIMA OD EMONE
388.

K' nam Teodos pride,
Tirana podí,
Naproti vse ide,
Mladina, stari.

7.

OMAJHI, ATILA EMONO RASVALI 452.

Emone zvetílo
Nam Atila kralj,
Evrope strahílo,
Popalil, rasdjál.

8.

SORA, BOJ NA SORŠHKIM POLJU 461.

Got Svave pobije,
V' Strashíshu leshé:
Kri Bitnje oblije,
Od hitve imé.

9.

NARSES, ZE SAR JUSTINIANOV VAJVOD, IBLANO
GRADI 554.

Frankoni rojili,
Grad Narsef gradi,
Tu radi bi bili,
She Iblana difhi.

10.

SAMO, SLOVENSKI VAJVOD, UMERL 662.

Bil Samo slovinški
Je vajvod mozhan,
Strah Franški, Turinski,
Shiroko flavan.

SERPŠKE POKRAJNZHENE.

SERPŠKA DEKLIZA.

Dolge imá trepávnize Milíza,
Prekrivale ji rudezhe lize,
S' lizam so rudezhim bel' obrasik;
Jes jo gledal sim tri leta zele,
Ne samogel nje ozhi sagledat',
Zhernih ne ozhi, ne belga liza.
Pa povabim deklize na plesik,
Deklizo Milízo tudi sh' njimi,
Ne bi li ozhi sagledal njenih.
Kader so na travi saplesale,
Blo vedró, pa se pooblazhilo,
Po oblaku safijale strele.
Gledajo vse deklize na kvishko,
Dekliza Milíza tje ne gleda;
Ampak pred se u seleno travo.

Deklize ji tiho govorile:

O Milíza! našha tovarfhíza:

Ali si preprosta, al' premodra?

Vedno gledash u seleno travo,

Nezhefh gledati v' oblake s' nami,

Kak vijó se strele po oblaku.

Govorila dekliza Milíza:

Nisim ne preprosta, ne premodra,

Vila ne, de sbrala bi oblake;

Ampak dekliza, de gledam i pred se.

FANT S' DEKLETAM.

Dekliza, o roshíza vertníza!

Kam si neki gledala, k' si rašla?

Al' si rašla, jelo gledajozhi?

Ali na semreko tanko, ravno?

Al' na mojiga nar mlaji bráta?

O mladenízh! moje svitlo sonze!

Nisim rašla, jele gledajozhi,

Tudi ne semreke tanke ravne,
Ne na tvojiga nar mlaji brata;
Poleg tebe sim jes mlada rasla.

MLAD USEL UDOVO.

Zveti, rosha! tí ne gledaj na me!
Jest sim tebi se junak oshenil
S' udovízo, svojo ne-verstnízo!
Koder hodi, rajnziga shaluje:
Pervi mosh! ti frezha moja!
Dobro mi je poleg tebe bilo!
Sgodaj lezh hodila, dolgo spala,
Kader me budil, v' okó me kufhnil:
Vstani, serze! posijalo sonze,
She ustala nasha stara mati,
She pometla dvor, vodé prinesla.

RADA PELA BI, NE MOREM SAMA.

Rada pela bi, ne morem sama,
Ljubiga bi saboljela glava;
On bi slifhal peti me, rashaljen
Rekel, de sa njega vezh ne maram.
Jes pa maram, in sa njega dam dushizo,
Koder hodim, ga pri serzu nosim,
Koker nosi mati dete svoje.

NE GLEDAJ ME, BOM NAJ MAJHINA.

Dekliza, ti mala ljubesniva,
Ljubil bi te, pa si tako majhna!
Ljubi, ljubi me! bom tudi zhversta.
Majhini so kamenizhi dragi;
Pa se nosjo na gosposkim vratu,

Majhina je tiza prepeliza;
Pa upeha konja in junaka.

FANT KOLNE DEKLETOVO MATER.

O ti zvetje lepa rosha!
Bog ubí ti mater tvojo!
De rodila tebe tako,
De poslala na fred sela,
Kjer junaki vino pili,
Fantje kamenja metali,
Kjer neveste so plesale,
Pesme mlaji prepevale.
Ondi tebe jest sim vidil,
De bolí serzé me vedno.

MOSH PIJANIZ.

Temna nozh! o temna ti fi!
O nevesta, bleda ti fi!
Kako ne bi bleda bila?
Spruga meni je pijaniz:
V' temi ide, v' temi pride,
S' mano se nikolj ne smeni!
Ampak prasha gorijazho:
Gorjazha fhestogerzha!
Je l' vezherjala mi mati?
Jes mu, reva! odgovarjam:
She vezherjala ti mati.
Gorjazho spet uprasa:
Gorjazha fhestogerzha!
Je li materi poslano?
Jes, nefrezhna! odgovarjam:
Materi poslano tudi,

DEKLE FANTA SBIRA.

Sanje lomjo, sanje trudjo,
Sanj saspat' ne morem!
Miflizh, mene mati moja
Komu bode dala.
Ljuba hzher! usmì kosarja!
Dobro sá-te bode.
Nezhem, ljuba mat'! kosarja,
Ni to dobro sá-me:
Gre kosar po skalovini,
Sna si vrat slomiti.
Sanje lomjo, sanje trudjo,
Sanj saspat' ne morem!
Miflizh, mene mati moja
Komu bode dala.
Ljuba hzher! usmì ovzharja!
Dobro sá-te bode.
Nezhem, ljuba mat' ovzharja!
Ni to dobro sá-me:

Gre ovzhar u gojsd, planino,
Snade volk ujesti.

Sanje lomjo, sanje trudjo,
Sanj saspat' ne morem!
Miflizh, mene mati moja
Komu bode dala.
Ljuba hzher! usmi tergovza!
Dobro sá-te bode.
Nezhem, ljuba mat'! tergovza!
Ni to dobro sá-me:
Gre tergovez krishem sveta,
Se domú ne verne.

Sanje lomjo, sanje trudjo,
Sanj saspat' ne morem!
Miflizh, mene mati moja
Komu bode dala.
Ljuba hzher! usmi krojazha!
Dobro sá-te bode.
Nezhem, ljuba mat'! krojazha!
Ni to dobro sá-me:
Pri krojazhu tanka igla,
Pa otrozi gladni.

Sanje lomjo, sanje trudjo,
Sanj safpat' ne morem!
Miflizh, mati moja
Komu bode dala.
Ljuba hzher! usmi ratárja!
Dobro sá-te bode.
Hozhem, ljuba mat'! ratarja,
Dobro sá-me bode:
Pri ratárju zherna roka,
Pa pogazha bela.

MLADENIZH PRO,SI MATER.

Mati! oshenite me do zhafa!
Dokler ne obrafe mene brada,
Ne obrafe brada, ne mustazhe;
Szer dekleta potler porezhejo,
Ko me bojo materam kasale:
Glejte, mati! is mejé medveda,
Ali fajza 's detele selene!

ZHAŠA NE SGUBLJATI,

Sima prejde,
Dufhiza mojà!
Protiletje pride,
Tiza poje,
Dufhiza mojà!
Roshiza razvela,
Vse se ljubi,
Dufhiza mojà!
Zhafika ne sgublja;
Ti pa, slata
Dufhiza mojà!
Bres ljubesni ljuba
Zhafik sgubljašh,
Dufhiza mojà!
Ti ne ljubish mene!

UTEHA V' SPOMINI.

Ljuba moja! si she omoshena?
She, moj ljubi! tudi porodila,
Tvoje finzhiku imé sim dala,
Kader klizhem, de me shelja mine,
Ne saklizhem: pojdi k' meni, finek!
Ampak rezhem: pojdi k' meni, ljubi!

SLAVIZ KREGAN.

Slavizhik! ne poj mi sgodej!
Mi ne budi gospodarja!
Sama sim ga uspávala,
Sama hozhem isbuditi.
Iti hozhem u ograjo,
Tergati peró basilke,

Potepljati po obrasi,
Gospodarja prebuditi.

PRIROJENA SVOBODA.

Berhko poje slavizhik

U selenim gojsdiku,

U selenim gojsdiku,

Na pretanki vejizi.

Trije lovzi pridejo,

Hozhjo strelat' slavzhika.

Profi lovze slavizhik:

Ne strelite u mené!

Ne strelite u mene!

Hozhem vam prepevati,

Na selenim vertizhi,

Na rudezhi roshizi.

Trije lovzi vjamejo,
Odnesejo flavzhika,
Denejo u hishizo,
De jim ljube veselí.

Nezhe peti flavizhik,
Shalovati ne nehá;
Trije lovzi vsamejo,
Ispusté ga v' germizhek.

Koj sapoje flavizhik:
Teshko ribi bres vodé!
Teshko ribi bres vodé!
Slavzhiku bres germizha.

NAR. STRA. SHNEJI SLO.

Sarojèvo, kaj te potemnilo?
Ali, reva, si mar pogorela?
Ali te povodenj potopila?
Ali te je kuga pomorila?

Sarajevo tiho pregovarja:
Ako bila jest bi pogorela,
Bele dvore bi si ponovila;
Bila bi me voda potopila,
Bila bi mi ulize oprala.
Kuga me je revo pomorila!
Pomorila stare ino mlade,
Raslozhila drage ino ljube!

MOLITEV U,SLI,SHANA.

Mlad junák Bogá je profil:
Daj mi, Bog! rogove slate,
In sreberne poroshízhe,
De prebodem jelki kosho,
De pogledam, kaj je v' jelki!
Bog mu da rogove slate,
In sreberne poroshízhe,
On prebode jelki kosho.
Bila v' jelki lepa mlada,

10 Safijala kakor sonze.

Mladi mlád junak govoril:

O ti, lepa mlada flifhifh!

Profil bi te, ne dajó te;

Mamil bi te, iti nozhesh;

15 Vnesil bi te, sam ne morem.

Njemu mlada odgovarja:

Ne profíti! ne dajó me;

Ne jemáti me! poginesh.

Jes devét imadem bratov,

20 Bratrenzov je ravno tolko.

Ko sajahjo vrane konje,

Pafhejo si britke sable,

Nakrivé medvedje kape,

Je pogledati strahota!

25 Kaj she li bi blo prizhakat'?

Bila shkoda bi poginit',

Bila bi framota beshat'!

Mar me mami, rada pojdem.

DEKLIZA ,SI UMIVA LIZE.

Dékliza si lize umivala,
Umivaje lizu govorila:
Vem naj, lize! de te star bo kufhnil,
Iti hotla bi v' goró seleno,
Ves bi pèlin tamkeja pobrala,
• Is pelina bi vodó szedila,
Vfako jutro se s' vodó vmivala;
Kader star kufhuje, bo mu grenko.
Vem naj, lize! de te mlad bo kufhnil,
It' bi hotla na zvetezhi vertik,
Vse bi roshe tamkeja pobrala,
Pa vodó is rosh bi iszedila,
Vfako jutro se s' vodó vmivala,
Kader mlad kufhuje, bo dishalo.
Naj dishi mu! naj prijetno bode!
Bolji s' mladim po gorah plasiti,
Ko pri starimu u beli hishi,
Bolji s' mladim na skalóvji spatí,
Ko pri starimu u mehki shidi!

P A J K S ' Z M U H O .

Mushíza skakala

Po hifhi ob sid:
Vefelo plesala;
Mladine flep vid!

Tekaviz is kota

She davno preshí,
Ne umi firotá,
V' pogubo brenzhí.

Pres'herno v' kot leta,

Pajk v' niti tanké
Plesavko sapleta,
Saderge moré.

Omaga teshavi;

Da pezhizam uk:
Beshite nastavi!
Nevaren klobuk!

PLAHTA NA DVOJE.

Tast Nemanizh reva
Napoti jel bít':
Nevesta veleva
Dom, nuke puštít'.

Britkó se lozhiti
Od vajenih stén,
Sinovam ugniti
Strahvanih od shén.

Na pragi vekaje
Le plahto usét',
Poprosi sheptaje
Se v' mrasi odet'.

Nevesta saflifhi,
Sar'jula strafhnó:
Kar kol' je pri hifhi,
Pri hifhi naj bo!

Bolelo to fina,
Odejo ifkat
Bled poshle fantina,
Koj deszhiku dat.

Fant plahte perhrani
Pol, materi dá:
Od moje kdey 'sgnani
Vam priti prav sna.

Mat' groso zhutila
Opombe finú,
Ostati profila
Pri sebi tastú.

Z.

DOSDEVNA SMERT.

Trikrat sto, vezh lét minilo,
 Kar s' Marjeto Siderko
 To v' Iblani se godilo,
 Djano v' mertvih kamerzo.

Ko Shempetru prineseno,
 Na desnizi perstan slat,
 Tam odkrito polosheno
 Vidi rak bogatih tat.

V' tamni nozhi se prikrade,
 Varha ni noben'ga blo,
 Lakomen dragot popade
 Metike bledé rokó.

Tatbo hitro dopolniti,
 Mal' oteklo berfh okrašt',
 S' ojstrimi sobmí drobiti
 Jela reví perft poshašt.

Prevelika bolezhína
Omedlevko prebudí,
Lop! mahnila koj tatína,
Pade, dalje dihal ni.

Meta brihtna domu pride,
Njega klizhe dur' odpret':
Naj te grosa ne obide,
Ranjza terka, tvoja spét.

Dosti novih lét shivela,
Vezh ko pred otrok imá;
Srejna potler bolj skerabela,
De prevred ne pokopa.

Z.

O M R A K I.

Na tratizo sedem,
Pozhivam fladkó,
Mrak svoje grinjalo
Raspenja tamnó.

Vše trudno utihne,
Sapira ozhí,
Sam flavzhik v' doli
Serzé mi topí.

Na nebi budijo
Se svesde gosté,
Oshivljajo v' meni
Nebeshke sheljé:

Tam gori moj Ozhe,
Moj svitli je dom,
Po volji njegoví
Zhe shivel tu bom!
M. K.

S A T E R T I.

Tjekaj gori se osrimo,
Kjer svetov nesmer' oko:
Jarma shulje preterpimo,
Tam verige se raspo!

Tam kraljuje Ozhe mili,
Vidi, shteje nam solse;
S' njim se homo veselili,
Ker nam poka tu ferze.

IVTĚRŠĚTLAJS

Sakaj bi ne saukal, rajal,
Dokler mladost ogreva lize?
Bom spletal venze, bom safajal
Preljube, drage si zvetlize!

She mi prijeten sonzhik sije,
She miga lipiza koskata,
Po tratah se studeniz vije,
Serze unema luna slata;

She tertize rodi goriza,
Oferzhje vinzhik osdravljuje,
She zvetezha se deviza
Okroglolizhna nasmehuje.

Naj kiflo se dershe preprosti,
Te, mati semlja! ogledujem,
Od neprezenjene sladkosti
Vefeli dezhik poskakujem!

M. K.

POSIMSKA M

Naj sime skelezhe

Se ivje gosti;

Sej Minze zvetezhe

Serzé plameni.

Okroglo nje lize,

Prijasno oko,

Zhist serzhik devize

Me mika sa njö.

Ne najdem je take,

Predirjam naj svet;

Domazh sa junake

Nar bolji jel zvet.

Naj sima rep viha,

Sameda mi gas,

Ko puft jo perpiha,

Bo renzhal mi haf.

M L A D E N Z H U.

Mlado léto se sbudilo,
Lip'zo veter gibat' jema,
V'jol'ze poln'jo semle krilo,
Terta tertizo objema:
Kar semlja rodi,
Ljubesen shivi.

Milshi tizhi sapojejo,
Se raslipa pervo zvetje,
Svojim gnesdiza pletejo,
Slaji vshivajo poletje:
Vesela si stvar
Poishe svoj par.

Sdaj, mladen'zh! pomlad bersténa
S' zvetjem ti obdaja liza,
Polno je oko pleména,
Milo gleda te diviza:

Napozhil bo dan;
Osre se na stran!

Ne sanajhaj se na léta,
Hozhefh flast shivlenja piti!
Minza ni sa sivza vneta;
Kaj zhe, reva! s' gerbo striti?
Jo vender dobifh,
S' rogmí bode krish!

M. K.

Nej ti mir, svete na svetu,
S' mojnja letna pesni;
Lapize posabi v svetu,
Ljeto mi tvoji spomin shivi.

Se v obzirajo slabosti,
Dragi vnanjše pletu;
Lahko ranjeno prikolni,
Dane moje pite bo.

N E S V E S T I.

Tebe klizhejo folsize,
Ker pred mano sdej beshifh,
Obledvati moje lize
Bres usmilenja pustifh.

Si nad serzam se motila,
Vedno vnetim le sa té!
Kogar, draga! si svoljila,
Ni svestobe bolj zhihtë.

Naj ti mir zvete na svetu,
S mojiga serzá beshí;
Lipizo posabi v' zvetu,
Kjer mi tvoj spomin shiví.

Se t' odpirajo sladkosti,
Dragi venzhiki pleto;
Lahko ranjeno britkosti
Serze moje pilo bo.

Bi le mogil posabiti
Tvoj ljubesni poln obras!
Te lih moram sapustiti,
Pomnil bom te vsaki zhal!

Shalost mi serzé saliva,
Le po tebi hrepenim,
Dokler grob me ne pokriva,
Ljubi mir sastonj shelim.

M. K.

P I V S K A.

Kaj fije 's majol'ke? 's kosarzhika miga?

Kaj, bratje predragi! oserzhje ushiga?

Al' mislite, de

Sam vinzhik to je?

Aj, motite se!

Vesela nam drushba oshivlja serzé,

Kosarzhikam kaplje dotaka fladké.

K o r.

Vesela nam drushba oshivlja serzé,

Kosarzhikam kaplje dotaka fladké.

Kdo tako prijetne glasove nam daje?

Kdo serzhik u persih o petju omaje?

Verjamete, de

Sam glas naf ushge?

Aj, motite se!

U pesmi samakne nam vinzhik uho,

Vsdiguje nam serzhik, de skaka tako.

K o r.
U pesmi samakne nam vinzhik uho,
Vsdiguje nam serzhik, de skaka tako.

Kaj giblje se v' persih premile divize?
Pertí kdo 's ozhesa? kdo vnema ji lize?

Vi pravite, de
Naf gane deklee;

Al' motite se!

Nedolshnost preljuba da ustizam zvet,
Is punzhize kuka, de ni se otet'.

K o r.

Nedolshnost preljuba da ustizam zvet,
Is punzhize kuka, de ni se otet'.

Kdo neki sladkobo rasipa per raji?
Nam ure spreminja v' minutize slaji?

Vi terdite, de
Plesavzov verste;

Al' motite se!

Perferzhno veselje te tamkej shivi,
Kjer Miniza v' kroge noshize verti.

K o r.

Perferzhno veselje le tamkej shivi,
Kjer Miniza v' kroge noshize verti.

Zhvetero veselje zhmo, bratje! sdaj piti,
Se urno letezh'ga terdo okleniti!

Saj zhutimo, de

Serze nam odpre:

Sdaj terzhite le!

Kosarzi shvenkljajo, oshivlja serzé:

Naj tertize, Minze, tovarshi shivé!

K o r.

Kosarzi shvenkljajo, oshivlja serzé:

Naj tertize, Minze, tovarshi shivé!

M. K.

N E V E S T I.

Sdaj, vertnize ti zvetejo
Kofhatljate, tak' lepé;
Kmal' ofute dalj bodejo,
Uka polne so sa té.

Ti se nadjash, perstan snafha
Le vedre, vesele dní:
Kdor se kol' na to sanafha,
Od poroke naj sbeshí!

Shenin ref po tvoje raja;
Vari! vari! kader mosh,
Gospodar, povelje daja,
Tí njegovo péla bosfh!

Torej hozhesfh frezhna biti,
Poterplenje, um t'je dan,
Lahko je moshá vkrotiti,
Se postavish s' njima v' bran.

Húdo s' dobrim tí poverni,
Jesik ustrahuj skerbnó,
V' serda polniga oberni
Svoje premagljiv' okó.

Tako bodesh ofladvala
V' teskim stani ur grenkost,
S' prerojenim ushivala
Mir, ljubesen in svestost.

M. K.

FANTOVSKIM.

Saljubljeno Ema je v' kroge ferkljala,
 Se vsakimu rada sladko nasmejala,
 Zvet njeni je ljube ko muhe lovil;
 Al' zvajerja vreden nar boljši ni bil!
 Prekanjeni bebko sa nos so vodili,
 So rosho sa roshizo ji populili!
 V' samoti po zvetu sdihuje britkó:
 Zvetlize preproste! smodri naj vas to!

M. K.

NAPAK LEPOTA SMERT PRAVE.

Obras lepotizh'jo si blede meshzhanke,
 Rokave shopir'jo tanzhize pretánke;
 Sa mósha, otroke, nedolshno serzé
 Škerbeti rudezhim kmetízam pušté!

M. K.

S L E P A R I J A.

Ta tu, uni tamkej vpije:
„Svet je polen fleparije!“
Shkoda, de nar bolj glasezhi
Tol'krat je flepar nar vezhi!

M. K.

S L A T I V E K.

En'ga serzá, ko bratje, sestré vfi flkupej
shivímo!
Brona utihnil bo grom, sad nas ofre-
zhil miru.

M. K.

OROSHJE NEDOLSHNOŠTI.

Glasnim fleparjem uhó, in ozhí vam,
tíhi! sapiram:
Tekla v' osidje ne bom, fhkratelj pre-
plesal bi sid!

M. K.

SAPERTODURNIK.

Svestim prijatlam samé se odpirajo
hifhize duri;
Volkam, lesízam povem: terkali bo-
te saftonj!

M. K.

P R E V S E T N I M.

Naj bogatin, naj knes se kofhatita
tukej na semlji:
Smert odpihne slató, sglodajo zher-
vi shlahtnost!

M. M.

M. K.

SAPERTODURNIK
M. V. I. A. S.

Volksam, prijateljstvo le odpirajo
hilize durj;
od ilikali govorn; terkali do
to ashon!

M. M.
M. M.

K A S A L O.

	<i>Stran</i>
M oj spominik.	3
Vinské mušhize.	5
Domu me mika	7
Vezher.	8
Umirajozha	9
Shivljenje	11
Svesdje.	13
Spomlad	15
Modri piviz	17
Mravlja f' kobilizo	20
Iskana deshela	22
Shinkoviz ufhel	23
Sonet	24
— "	25
— "	26
— "	27
Hzhere svèt, romonza	28
Nova pisarija, sabavljiza v' terzinah.	30
Krajnez dolshèn hrovatenja	38
Tadlè po Posidipu.	41
Hvalè po Metrodoru.	42
Tominški pastirji	43
'S deshà pod kap	45

Dobrovski Kaliftru	47
Nozh ob mozh	—
Govorunu.	48
Kazha rotena, gad proft.	—
Zhernè dvorniku	49
Tepèna shena	—
Lahi se radi slovené	50
Zojsova hiſha krajnſhini ſatiſhje	—
Hraſt poſékan	51
Leſiza volku.	—

Deſetka rodovine baron Galov.

Gal Ditrih	52
„ Juri	—
„ Andrej I.	53
„ Henrik	—
„ Andrej II.	54
„ Janes I.	—
„ Martin	55
„ Janes II.	—
„ Leo	56
„ Shiga	—

Krajnſki Neſtorzhik.

Predgovorzhek	57
Avguſt od Metljanov ranjen	—
Punt rimſkih ſoldatov v' Iblani	58
Zesar Trajan verh gore trajanſke	59
Zesar Konſhtantin v' Iblani	—
Svet Jerom	60
Zesar Teodos prepodi Makſima od Emone	—

	<i>Stran</i>
Atila Emono rasvalí	61
Šora, (boj) na sorškim polju	—
Narsef Iblano gradí	62
Šamo, flovenški vajvod	—

Serpške pokrajnzhené.

Šerpška dekliza	63
Fant s' dekletam	64
Mlad usel vdovo	65
Rada pela bi, ne morem sama	66
Ne gledaj me, bom naj majhina.	—
Fant kolne dekletovo mater	67
Mosh pijaniz	68
Dekle fanta sbira	69
Mladenizh profi mater	71
Zhasa ne sglubljati.	72
Uteha v' spomini	73
Šlaviz kregan	—
Prirojena svoboda	74
Nar strahnejí slo	75
Molitev uslišhana	76
Dekliza si umiva lize.	78

Pajk s' muho.	79
Plahta na dvoje.	80
Dosdevna smert.	82
O mraki	84
Saterti	85
Veséli	86
Posimška	87

Mladenzhu	88
Nesvesti	90
Pivska	92
Nevesti	95
Fantovskim	97
Napàk lepota smert prave	—
Sleparija	98
Slati vek	—
Oroshje nedolshnosti	99
Sapertodurnik	—
Prevsetnim	100

KRAJNSKA
Z H B E L I Z A.

NA
S V I T L O B O D A L
M. KASTELIZ.

TRETJE BUKVIZE.

V' LJUBLJANI
NATIŠNIL JOSHEF BLASNIK.
1832.

КРАСНАЯ
ВЕРЛИН.
A.

С. В. И. Л. О. В. Д. А. П.
M. KASTELN.

ТРЕТЬЕ ИЗДАНИЕ

V. LUBILAN
НАТОННОЕ ИЗДАНИЕ

1882
1N=030004343

— VI —

PREDGOVOR

DALMAŠKIM PESMAM

I V A N A I V A N I Š E V I Z H A ,

IMENOVANIM

KITA ZVETJA RASNIGA.

*O de snal bi te v' zhebelo prešvariti!
De bi 's zvetja vsakiga méd mogel piti;
O de bi nikolj ne bil ne pajk, ne kazha!
Spaki zvetje se nar slaji v' strup obrazha;
Pustil bi na kito mojo ti letéti,
Pustil bi se naserkljat' na vsakim zvéti.
Kdor bo kolj enakih misel, pridobiva
Si povsod sirup medeniga isлива.*

*Ali ako bil bi kazha sam na sebi,
Ako dano bit' mi ni preméniz tebi,
Prosim te na kito ne hodiť: ni sa te;
Vam zvedè, vam obrodi, zhebele! nate!*

Pokrajnzhil S.

M: I L I Z A.

Sòlse pretákala,
Shmarnize plela,
Mileta zhakala,
Pesmizo pela:

Kaj nek' odlashajo? —
Sej mi je rekel.
Kaj se sanashajo? —
Zhaf bo le tékel.

Isbiza materna,
Hram bod' ozhetav,
Davno she gornizo
Men' je obetav.

Ref de sim jókala,
V' nébo sdihvala,
Mifel mi pokala,
Bi se le vdala.

„Sanja se m', — djalo je
Nekaj v' oblakih:
„Dobriga malo je,
Bog daj vezh takih!“

„Najd'la si svoljiga,“
Glaf ta mi poje,
„Ni ga ti boljiga,
Vef je po tvoje.“

„Srezha me, rekla sim:
Kaj sim nek' rekla?
V' liza sapekla sim,
Pa domu tekla.“

Ozha mi svetvajo,
Svetvajo mati,
Tafha m' obetvajo;
Zhefa se bati?

Kite, prepletate
Góste mi glavo,
Roke umevate
Domsko opravo.

Tastu sinovlja bom,
Hzherka pa tafhi,
Hifhi navado vem
Nafhi in vafhi.

Mil'za fim miljena
Dizhniga svojga,
Mile pa miljen je
Serza ves mojga.

Srezha ref draga je
Zhedniga liza,
Sraven pa blaga je
Serzhna refniza.

Kaj nek' odlafhajo? —
Sej mi je rekel.
Kaj se sanafhajo? —
Zhaf bo le tekkel.

Skrinja natlazhena?
Gorshi savésa?
Sladivka spazhena?
Kdo me spodlésa?

Zhe me ne vsamejo,
Miljzhu ne dajo,
Druj' me ne vjamejo,
Gráde naj 'majo.

Samshi bo Miliza
Jagnjeta pafla,
De ji bo kitiza
Siva dorafla.

Sòlse pretakala
Proti sagrébu,
Miljshiga zhakala
Gori na nébu.

V. Vodnik.

ROMANZA
OD TURJA, SHKE ROSAMUNDE

(s' shenfkimi afonyzami).

Hraft stojí v' Turjashkim dvori,
Verh vsdiguje svoj v' oblake,
V' senzi per kamnitni misi
Sbor sedí gospode shlahtne,
'Star' Turjazhan spet gostuje
Rosamundine snubazhe.

Rosamunda, rosha dékliz,
Zhaft deshele je domazhe,
Njé pogledi, svitle strele
'S neba jasniga poslone,
Dalezh krog junakov ferzam
Vshigajo fklelezhe rane.

Dvajset jo baronov snubi:
Sedem is deshele Lafhke,
Sedem is deshele Nemshke,
Shéšt is Shtajerske in Krajske,
Ino sraven Ojstrovershar,
Kter'mu bóji so igrazhe.
Se koshata gospodizhna
Sa junaka lep'ga vname,
Vkashe mu, de pride profit
Od ozheta jo in shlahte.

Ojstroversharju njé ozha
Imenitno da gost'vanje,
Rosamundo mu obljubi,
Rezhe mu perpeljat' svate
V' treh nedeljah, de nevesto
Spremijo v' shenína hrame.

Ker gospoda se gostuje,
Pride pev'z slovezhe hvale
Pesmi pét, na strune brenkat,
Dela osnan'vat junashke,
Od mladenzhov in od dekliz
Pravit sgodbe kratko-zhafne.

Ko od dekliz perpovduje,
Prashta teta d'vize sale —
De b' hvalila gospodizhno —
Rezhe mu besede take:
„Pev'z, povej ti, ki obhodish
Blishne in deshele daljne,
Al' si vidil lepsihi d'vizo
Od neveste ti danashne?“
„Bog jo shivi gospodizhno!
Bog ji hzhere daj enake,
Tak' flovezhe, tak' zvetezhe!
Bog ji sine daj junake!
Pod zesarjem sdaj nar lepsihi
Zvet Turjashka rosha rase.
Sestra Bashetova v' Bosni,
Sonze vse lepote sdajne
Imen'vana in rezhena
V' mnogih pesmah trume nashe,
Ta bi le vtegnila biti
Lepshi od neveste vashe.“

Ni nevesti vshezh, kar rezhe, o
Mal' odgovor ji dopade,
Liza spreminí ruzhezhe,
Nejovolja jo prevsamé,
Ojstroverharja pogleda,
Rezhe mu isjese nagle:
„Slifhim, de so Turki v' Bosno
Odpeljali d'vize Krajske.
Pazh junakam je framota
Ne refhiti d'vize mlade! —
Mèzh opafhi, Ojstroverhar!
Hlapze sberi in tovarfhe,
Bafhetu 'speljite lépo
,Sestro, ako kaj véljate;
Radi bodo dali Turki
Sa-njo d'vize odpeljane,
Ako take je lepote,
Kakor strunar od nje lashe.
Bres otrók moj sakon bodi,
Bres veselja leta stare,
Ako gredem préd k' poroki,
Ako préd moshá objamem,
Preden Turkinjo pripeljesh

V' grad Turjashki, de verjamem,
De je take réf lepote,
Kakor slave Turshki Angeljz.

Shénin s' njo obljubljen svoje
Sbere Ojstroverhar hlapze,
Po tovarshé blishne poshlje,
In si ojster mézh opashe,
Rozhno jesdi nad Turzhine,
Spolnit voljo svoje drage.

Zhes globoko reko Kopo
Mu ne vbran'jo Turshke strashe,
Mèzh kervavi v' mozhni desni
Pred seboj dervi Bosnjake,
Bashetovi grad rasdene,
Sprósti d'vize odpeljane,
S' njimi Bashetovo sestro,
Lepo Turk'njo s' sabo vsame,
Zherno - oko, svitlo - lizhno,
Rasti in podobe rajške;
Bila sonze med lepotam',
Ki takrat so moshkim s'jale.

Bolj, ko lepa Rosamunda,
Lepši Turk'nja mu dopade,
V' grad Turjaski je ne pelje,
Pelje dam jo v' svoje hrame,
Zvet junakov, Ojstoverhar,
Ji serze nedolshno gane,
Ona sapusti Mahoma,
Turške shege in navade;
Pred altarjem u kapel'zi
Porozhi jih brumen pater.
Rosamunda grede v' klohter,
Zhaft Ljubljanskih nun postane.

Dr. Prešern.

S O L D A S H K A.

Pet zhevljov mérim, palzov pét;
Adijo, ljub'za, starfhi!
Bog vas obvar', tovarfhi!
Shé spolnil fim devetnajst lét,
Pet zhevljov mérim, palzov pét,
In zhverste fim postave
Od nog do glave.

Bog te obvar', ozhetov dom!
Kdor ni sa bolji rabo,
Naj var'je dom in babo,
Al' naj si v' sholah glavo lom';
Me bóben vabi, se ne bom
Ne trudil, ne f' peresam
In ne s' drevesam.

Uzheni stan je sanizh'van ;
Skerbí in hude léta
Moré ubos'ga kmeta ;
Nar pervi stan, soldashki stan,
Vojshak shiví vesel v' en dan ;
Sej zesar da pol hleba,
In kar je treba.

Domá povfod, domá nikir,
Obhodi dosti sveta,
Savolj njegà dekleta,
Sheníze imajo prepír,
In kader sapustí kvartir,
Si marškatera 's hišhe
Solsíze brifhe.

Le eni ljubizi je svest,
Ti ljub'zi zhaft se pravi,
Ta s' njim gre v' boj kervavi,
Ga spremi zhes goré bres zest,
In zhes osidje terdnih mest,
Kjer smert junashke brate
Povabi v' svate.

Sej vem, de more vsak umret',
In iti vsak k' pokoji,
Na post'lji ali v' boji,
Siv'z in mladen'zh zvetezhih lét!
Pét zhevljov mérim, palzov pét,
Vesélo 'zhem shiveti,
Junashko vmreti.

Dr. Prešhérn.

*Qui nullam tibi dicebas jam posse nocere,
Hæcisti: cecidit spiritus ille tuus.*

PROPERTIUS.

She míru serzhnimu nevarne léta,
Mladoſti léta ſo ſlovo jemale,
Domazhe ſim lepé poſnál dekleta,
Deſhél ſim ptujih vidil d'vize ſale;
Serzá mi proſtoſt vender ni bla vſeta,
Mi ſ'ròti ſo prevſetne miſli vſtale,
De mal' al' nizh ljubesen ne opravi
Pri t'mu, kdor ſe reſnizhno v' bran ji ſtavi.

Prifhlá je angeljſke lepote d'viza —
Deb' vidil jeſt ne bil podóbe njéne!
Rudezhi ſor oſramoté nje liza,
In nje ozhi nebeſhkih ſvedſ plaméne;
Vezh ſdrav ne bode ta, ki ga puſhiza
Pogleda biſtriga v' ſerzé ſadéne;

O, kdo popisal uſt bi ljubeshivoſt,
In kdo nedolſhnih perf bi ſapeljivoſt! —

Nameſt iſkat' ſavetje v' mnosh'zi goſti,
Ko ti enaka ſtala je pred mano,
Ki je od njé na ſadnji petik v' poſti,
Petrarka! *) tvoje blo ferze uſhgano,
Pogleda njen'ga vſhival ſim ſladkoſti,
Tak dolgo, de dobil ſim ſerzhno rano,
Ki pezhe nozh in dan me bres hladila,
Kateri najd'ti ni nikjer ſdravila.

Ne omezhé je liza obledéne,
Ne peſem ſhaloſtnih glaſovi mili,
In ne ozhí od ſpanja ſapuſhêne,
Solsé ne, ki is njih tekó po fili;
Veſelje, mir ſbeſhala ſta od mène,
Obúp topí ſerzé, ker ſe ne vſmili. —
Tako, kdor miſli terdno ſtati, páde;
Nevarno gledat' je dekleta mlade.

*) *Pogl. njegov ſonet:*

*Era 'l giorno, ch' al ſol ſi ſcoloraro
Per la pietà del ſuo fattore i rai,
Quand' i' fui preſo ecc.*

Satorej, komur mar je prostost slata,
Zvetezhih dekliz naj ne ogleduje;
Ozhefa bla mirú sta moj'ga tata!
Na svoje naj pogléde vedno zhuje;
Ozhí odpró ljubesni dur' in vrata,
Skos té se našha pamet premaguje.
Kdor ne verjame téga, bres deb' svedil,
V' nefrezhe moje revesh bo sabredil.

Dr. Prešhérn.

A STROLOGAM

PO ANAKREONTOVI MERI.

Vsi pojte rakam shvishgat,
Lashnivi pratikarji,
Lashnivi svesdogledi,
Vreména vi preroki!
Vi modrijani hozh'te
V' nebeshkih svesdah brati:
Al' sonze bo dobrotno
Nam dalo dobro léto,
Al' néba bo togôta
Vetróv nam shum sbudila,
Rasfula v' polje tozho,
Vtopila zholn na morji,
In sad vmorila terte.
Lashnivi svesdogledi,
Vsi pojte rakam shvishgat!

Dve fami svesdi gledal,
Ozhí fim drage d'vize,
Dve svitli svesdi, gledal,
In v' njih neumni flepez
Sim bral vesele dneve
In jasno bres oblakov,
Sim bral ljubesni frezho:
Solsé, oh! so mi srafle,
In kàf in serd sta srafla,
Sramota, ino moj'ga
Mirú je smert mi srafla.
Dve fami ste smotíle
Mi svesdi umno glavo,
In zel'ga néba hozh'te
Vi svesde 'smodrovati! —
Lashnivi pratikarji,
Lashnivi svesdogledi,
Vremena vi preroki,
Vfi pojte rakam shvishgat!

Dr. Preshérn.

S E R S H E N I.

1.

P U S H I Z H A R J E M .

Ni, bratez! vsaka sh'val lesíza,
In epigram ne vsak pushíza.

2.

P R A V L J I Z H A R J E M .

Pravljíza po Esóp' od val sapéta
Vezh nima flásti, kakor jéd pogreta.

3.

H E K S A M E T R I S T A M .

Kdor mi v' heksametru namešt spondeja
Al' daktila poslushi se troheja,
Ne vé, kam se zesure dejo,
Uprega Pegasa v' galejo.

4.

DE GUSTIBUS NON DISPUTANDUM.

Ne zhudi se, neflane
De pefmi bodo brame;
Lej, pure vabi: „puri, puri!“
In boshje vol'ke:*) shuri, muri!“

5.

KAM JE PRE, SHEL POLSH IS VI, SHNJE GORE.

Vifhnjani! kam ste vash'ga polsha djali?
„Sa Pegasa smo pevzam ga prodali.“

6.

SAKAJ NI NA, SHI PI, SARIJ PRI, SHEL SLATI
ZHA, S.

Prifhli sa naf bi bli she slati zhafi,
Ko bi vsak klasik bil, kdor Krajnzam kvafi.

7.

POPTUJZHVAVZU.

Gorjanzov nashih jesik poptujzhvavshi
Si kriv, de kolne Krajn'z molitye bravshi.

*) Boshji volek: muren.

8.

MOJ,STRU PEVZOV.

Preblezhen sim minishizh bil,
In rad sim pel, she raji pil.

9.

PEVZU BRES S IN BRES Z.

„Bres zetov tezhe vir mi Hipokréne,
In *esov* v' pesmah mojih najd'ti ni!“
Satorej nimajo nobene zéne,
Sató so pesmi tvoje bres solí.

10.

ZHUDNI DIHUR.

V' Ljubljani je dihur, ki nozh in dan shre
knige,
Od sebe pa ne da nar manjšhi fige.

11.

PRED PEVZU, SDAJ HOMEOPATU.

Popred si pel, sdaj pa homeopatish;
Popred si zhas, sdaj pa shivljenje kratish.

12.

ZHEBELARJU.

Sakaj pazh muhe moj loví K * * * ?
Prodajat' misli jih namešt zhebéliz.

13.

Kakó bi neki sladke pel lefnizhnjek?
Kakó bi neki prave pel levizhnjek?

14.

PEVZU LETNIH ZHAŠOV.

Kdor govoriti kaj ne vé,
Ureme hval' al' toshi,
Kdor pevzov péti kaj ne vé,
Od letnih zhašov kroshi.

15.

NEZHIMURNI UP.

O Kranjzi! ako zhakate flovarja,
Ne zhakajte ga od abezedarja.

POSTSCRIPTUM.

Naj mišli, kogar bi pušhize té sadéle,
De na višoki verh leté is neba strele. *)

*) *Feriant — summos fulmina montes.*

HOR.

Dr. Prešhérn.

ZHERKARŠKA PRAVDA.

SONET.

Al' prav se pišhe kawa *) ali kasha,
Se shola novo-zherkarjov serdita
S' moshmí prepira stariga kopita;
Kdo njih pa pravo terdi, to se prasha.

Po pameti je taka sodba nasha:
Zhe je od kashhe kawa ból'jga shita,
In ból'jsh' obdélana in ból'j polita,
Naj se ne pišhe kasha, ampak kawa.

Zhe pa po zherki boljshi jéd ne bode,
In savolj zherke ne terpí nizh shkóde;
Obhaja taka misel naf Slovenze,

De pravdajo se ti moshje mor'biti,
Sa kar so se nekdamni Abderiti
V' slovezhi pravdi od oflove senze.

*) *w* je v' novi abezedi, kar v' stari sh.

PTUJO - BESEDARJEM.

SONET.

Ne bod'mo shalobarde! Moskvizhanov,
Gorenzi moji! knige mi berimo,
In kar nam vshezh bo, usmat' se uzhimo
Od bogmejov na meji Otomanov.

Is kotov vsih od Skjaprov do Shamanov
Takó, ko frake gnjesdo, vkup nosimo
Besede ptuje, s' njim' obogatimo
(Ne bod' jih treba) jesik Ilirjanov!

Saréf prekóf'li bomo vse narode,
Nar starshi med jesiki jesik bode,
Ki se is té zhobódre bo naredil;

Sakaj govor'li bomo to v' Emoni,
Kar shlobodral' takrat so v' Babiloni,
Ko je sidarjem Bog pogovor smedil.

Dr. Prefhérn.

S T R A H.

SONET.

En dan ozhí so vid'le smoti vdane
Dve sestri. Ena nji visoka shena,
Deviza majhine postave ena,
Obé lepote zvet in zhašt Ljubljane.

Pobegnil tak' sim, kakor serna plane
Od lovzov v' prednih zhaših osterljena,
Ko sopet strelzov truma se selena
Prikashe, in je spomni stare rane.

Zhe prashate, od kóđ strahota taka?
Ranila mene s' ojštro šta pushízo
Kupído strel'z, in mati s' njim njegova.

Te dva sim mislil viditi bogova;
Sa Amorja imel sim lepo d'vizo,
Bla Veneri si, sestra njé! enaka.

Dr. Prešhérn.

S M E R T.

SONET.

Dolgoft shivlenja nashiga je kratka.
Kol'k' snanzov je safula she lopata!
Odperte nozh in dan so groba vrata;
Al' dneva ne pové nobena prat'ka.

Pred smertjo ne obvarje kosha gladka,
Od nje naf ne odkup'jo kupi slata,
Ne odpodí od naf shivlenja tata
Veselja hrup, ne pezvov pesem gladka.

Naj smifli, kdor norzhíje ljubi svéta,
In od veselja do veselja léta,
De vsak dan bòlj se smertna shetva sóri!

Mor'biti, de kdor sdaj vesel prepéva,
V' mertvashkim perti nam pred kon-
zam dneva
Molzhé trobental bo: memento mori!

Dr. Prešhérn.

MINA V' MOLITVI.

IS NEM,SHKIGA.

Mina moli, angeli hitíjo
Mir ulivat' ji v' serzé bolnó,
Górki kvishkama puhtíjo
Njeni sdihleji v' nebó.

Kak' klezhí poboshnosti ushgana,
Lepa ko nedolshnost, lilje zvet!
S' rajno sarjo she obdana:
Kol'ko vidi takih svét!

Is tamnè povsdigne se doline,
Vezh ne bôde je teshav ofat,
V' duhu vidi she vishine,
Kjer jo zhaka venez slat.

Viditi v' saupanji goreti
Sveto, vso samaknjeno v' Bogá,
V' serzi) v'fakimu se more sdeti,
De nebó odperto imá. Gr.

D A M O N M E L I T I.

Slaba je svetloba lune,
 Njo oblaki skrivajo,
 Shalostno na zitrah strune
 V' moje serze glas pojo;

Nove delajo mi rane,
 Serze mi prebadajo;
 Solse so le nozhi snane;
 K' se le nji saupajo.

Dalezh, dalezh je Melita,
 Moj'ga serza draga kri,
 Sladka je ljubesen skrita,
 S' roshami ovita spi.

Travniki so mi puhave,
 Od ljudi sdaj prozh beshim;
 Sa veselje nimam glave,
 Jest nar raji sam sedim.

Sej veselja ni bres tebe,
Tí le meni frezho dasih.

Al' te ljub' imá per sebe,
Komu se tedej podasih?

Vetri! glase te nesíte
K' oknam, kjer Melita spi,
S' to besedo jo sbudite:
Damon tvoj sa té shivi!

U. J.

V' DANAH 12. MALIGA TRAVNA 1851.

Mravljinez she lasi,
Sherjav perletí,
Buzheliza pasi,
Al' rosha medí:

Vesel se osira
Saljubleni kof,
Nevesto si sbira,
Sa gnjesdo she nof':

Vijoliza vřtane
Is simřkih nadlóg,
She gláfi zhes Dane *)
Se zhédnika rog.

Belín se odmizhe,
Otravi sneshnik,

*) Dane, vas v' Loshki fari.

Shkerjanez te klizhe,
Poljanez! Gornik!

Le rabi v' planjavi,
Le orji serzhno!
She terta v' dobravi
Odganja mozhno;

She solnze gorkeji
Oshivlja stvari,
Jug diha topleji,
Dan krajsha nozhí.

Ne bo ga vezh mrasa,
Ledú' vezh ne bó,
Ne bo ga vezh plasa;
Vse kashe gorkó.

J. K.

SHAL PO PRIJATLI V' VOJSKI.

Log, ti sapuſhen, hladiven!
Shaloſtno t' odprem ſerzé;
Lik, ſamota! ſi vrazhiven,
Sbrifhi meni tí ſoſsé!

Hrupa meſtniga praſnoba
Mi je huji muke vir,
Notrejna britkoſt, grenkoba
Najde le v' dobravah mir.

Ljube roſhize! povejte,
Je li dragi tukje bil?
Takó milo me ne glejte;
Vem, per vaſ ſe ni mudil!

Tizhize! ſte me ofule,
Slifhale me ſem pripét',
Ure tiſte ſo minule,
Vidim sdaj vaſ. prozh letét!

Vaf uprafham, finje fkale :

Bo fpet vidil ljub' menè?

Té fe govoriti bale!

Mal'ka glaf mi klizhe: ne!

Vetriza fhepta mi pihlej,

Dahnem fhe enkrat lahko,

Me tolash' od boja dihlej:

Prifhel,arifhel dragi bo!

Tam pa shali me vodíza,

'S drage fuhearifhkreblya,

Drasiga mordè folsíza!

Men' opomba prestrafhna,

Priti vtegne, al' preposno!

Bom pefhizhiza semljé; —

Da napif tolashbo grosno:

Prid', kjer lozhit' ne perté!

G O R I Z E N E Z.

Tamor, planine redé mi shivíno,
Lepiga shita napolnim si stog,
Shganze polite pa krape s'drushino
Jém, ne berazhim, sahvaljen bod' Bog!

Malo domá, bolj okoli vosarim,
Stopim v' Gorizo, Terst, Grad'z, Koratan,
V' Reko, na Dunej, v' Prag, Lvov jo udarim
Dalezh, shiroko po sveti sim snan.

Shidane volje prepevam veselo,
Shvishgam, berlisgam lepó v' dva zepá,
Salo obseda se vsako mi delo,
Tizh, korenjak sim, vse rado me 'ma.

Jako se vedem, junashko obrazham,
Zhedno obleko omishljam si rad;
Zhudim se belim in pifanim hlazham,
S' kterimi báhata Lah in Hrovat.

Pride tak zhař, mi po řilizah tezhe
Draga, Bershanka, tedej řim gorak!
Sizer pa mořhko, de řesik me pezhe
Pipizo tlazhim, in pijem tobak.

Godzi jo vreshejo, řes jo saukam,
Vriřkam, pořkozhim, u gořli řim dam,
Mino poberem, preberhko jo řukam,
Rajat' po nemřhko, po řhtajersko řnam.

Malo do ***
Stopie v Gure, řev, řev, řev,
V řeko, na Dunej, řev, řev, řev,
Daleř, řev, řev, řev, řev.

řidane vo ře preberam řev,
řev, řev, řev, řev, řev,
řev, řev, řev, řev, řev,
řev, řev, řev, řev, řev.

řev, řev, řev, řev, řev,
řev, řev, řev, řev, řev,
řev, řev, řev, řev, řev,
řev, řev, řev, řev, řev.

D O L E N E Z.

O sarji se selja nakosim,
Podméta pa kafhe najém,
Nevtrudeno dneva snoj nosim,
Sa uro sgubljeno ne vem.

Osufha mi lize kmetija,
Lif'z, Tershka in druge goré,
Hrast, slive, konj, s' voli kupzhija,
Ljubaniz, Hrib mene redé.

Rad kolim, lepó okopavam
Vinograd svoj starzhik ko mlad,
Saupno vesel obetavam
Si grosdjizha sladkiga sad.

Gorenez pervosi shvishgaje,
Natozhim do verha mu sod;
Petize pograbit ukaje,
Ne menjam sdej f' tabo, gospod!

Veséli otrozi, sheníza,
Potrebe nam bati se ni;
Raslega se v'drushbi sdravíza,
Posabljene muke, skerbí.

Mi bliso deshela Hrovafhka,
Tam sidam, tesarim, kofím,
Spremljuje me rama junafhka,
Kjer hodim, si shulje srebrím.

Pokojne, perljudne narave,
Me ljubi, kdor kol'kej posná,
Tud modre, umetavne glave
Moj sárod od nekdej imá.

V. S. K. R. E. S. ¹⁾

Odama dobriga ustvari,
Dodá mu sprugo ²⁾ vsmiljen Bog,
Hudoba koj obá pokvari, ³⁾
Semljé kraljiza krog in krog.

Sahtonj topé ljudi valovi,
Rehili sam pravizhnih brod: ⁴⁾
Mnoshíli sopet se rodovi,
Rodé poredni, spazhen rod.

Stvari, gerdobe omolili,
Sabljivshi stvarnika Bogá:
Sahtonj preroki krivavili;
Neboljshan Israel nehá!

Kadilo trinogam kadijo
Egípet, Babel, Rim, Aten:

¹⁾ *Vskres: vstaja od smerti.* ²⁾ *Spruga: she-
na, coniux.* ³⁾ *Pokvari: pohabi, spazhi.*
⁴⁾ *Brod: barka.*

Stesó priróde ⁵⁾ pupuštijo
Moshákov flasti, ⁶⁾ flasti shèn.

Bogú svét reven k' serzi ide,
Pogléda ljubiga finú:

Sin po devizi 's neba pride,
Svelizhar Evniga rodú.

Svetá narode so — edíni,
Pregreh tiranstvo ukrotí:

Strah smerti mej neverne sgini!
Kristjan se vskresa veselí!

⁵⁾ *Priroda: natura.* ⁶⁾ *Slast: rasujsdanje,*
szer veselje, sladost, sladkost.

B R A T O L J U B J E.

Rad gledam doline
Obilno poljá,
(She raji rodine *)
Bratinske serzá.

Rad mersle vodize
(Se v' sheji nap'jem,
Sret' **) raji sestriže
Ref ljube si, zhem.

Od Belgrada idem
V' Slavonije Brod,
Do bratov dveh pridem,
Rad hvalim povsod.

Blash lepe postave
Glavize vedré,

*) Rodine: rodovine. **) Sreti: viditi, gledati.

Jan *) hoje gerbave
Kefneji umé.

Me v' Sagrob vosila
Sta skoro tri dní,
Bratinstvo uzbila,
De f' Turek meji.

Bres Janesa nozhe
Blashè me peljat',
Brat s' bratizam hozhe
Po poti kramljat'.

Sirotno shivela,
Odetá grobó:
Pa vedno vesela,
Si stregla lepó.

Brat brata ljubiti,
Kaj neki bolj sna
Shivljenje sladiti,
Hvaliti Bogá?

*) Jan: Janes.

BERLINSKIGA KOPLORJA ¹⁾ URA.

Pohvalen, prijeten
V' Berlini ²⁾ koplör,
Trinpetkrat pet leten,
Na torbi roklor, ³⁾

Rad malo pobaha,
Ko riba junak,
Po nogi mu maha
Lep urini trak.

Pa kugla na traku
Globoko zhepi:
Kralj svedil junaku
Na proti hiti

Koplorja hvaliti:
„Galant si moj fin!

¹⁾ *Koplor*: korporal. ²⁾ *Berlin*: Borovljín, borovlje, stolno mesto Prajsovskiga kralja.
³⁾ *Roklor*: plajsh.

De uro nofiti

Te vidi Berlin.“

„Koplor domifhljujem

Galant fi szer bit':

Ur vezh ogledujem,

Sna moja se fskrit“

Kralj gleda slatinko,

„Pet moja sdej bó:

In tvoja? moj finko!“

Ta vlezhe kefnó:

„Svitloba kraljeva!

Ne fhtiri, ne pet;

Pa rad mi vелеva

Sa Tebe umrét“!

Fridrika ganíle

Befede leté,

Okó orofíle

„Strahvayzu vojské:

Na mesti slatinko

Koplorju podá;

„Ta uro ti, finko!

Mej drugimi sna

Svestó pokasati

Vsak fleherni dan,

Kdaj dušho bošh dati

Sa mene peljan.“

S.

KRAJNŠKI PLUTARZHIK.

DESETKA ŠKOFOV, KRAJNZOV.

1.

LAMBERG SHIGA, PERVI ŠKOF IBLANŠKI.

Ljud zerkve Iblanske
Sigmunda imá,
Kof Akvilejanske ¹⁾
Rad biti nehá.

2.

SLATKONJA, PO GREŠKO KRISIP.

Krajníza rodila,
Škof Petini bil:
Koj Istra sgubila,
Na Dunej hitil.

¹⁾ *Akvileja: Voglej.*

3.

URBAN TEKSTOR, ŠHKOF IBLANŠKI, UMERJE
V' DONAVERTI MED ŠHVABI.

U Donavert pride,
Tibinstvu ¹⁾ sovrash:
Po shtenshizah ide,
Se vbije šhkof nash.

4.

HREN TOMASH, ŠHKOF IBLANŠKI.

Iblana rodila;
Tibinstvo krotil:
Mat' Krajna ljubila:
Slovenstvo zhaštil.

¹⁾ *Tibinstvo: protestanstvo.*

5.

BOBEK, SHKOF, PETIN, SKI V' I, STRI.

Profht Bobek Iblanski
Sa Kraljam slovil:
Kjer Krisip Istranski,
Shkof potljer je bil.

6.

KNES HOHENVART SHIGA, VELKI, SHKOF
DUNEJ, SKI.

Lepoldu ¹⁾ Tofhkane
Sinove uzhí:
Tergeste Justane ²⁾
Shkofija dobí.
K' San — Hipolitanam ³⁾
Bil kmalo predjan,

¹⁾ *Lepold*: Leopold, potljer Zesar. ²⁾ *Justane*: svetiga Justa. ³⁾ *San* — Hipolitani: Sampoljzi.

Vindonibonjanam ⁴⁾

Na sadnje poslan.

7.

HOHENVART SHIGA, ŠKOF LINŠKI.

Shkof Shiga Perovški
Je Linzhanam bil,
Pred Korar Zelovški,
Se v' Zelji rodil.

8.

KAVZHIZH ANTON, ŠKOF IBLANŠKI.

Idranka rodila,
Bil slaven Jesvit,
Iblana zhačila,
Sna Krajno slavít.

⁴⁾ *Vindonibonjan: Vindoboniz, Dunejzhan.*

9.

MIKOLIZH, ŠHKOF GRAZIANOPELJ,SKI.

Roják bil Iblanski,
Široko slovíl:
Grazjanopoljanški ¹⁾
Škof Krajno budíl.

10.

BARON RAJGER, SFELD, ŠHKOF DERBLJAN,SKI. ²⁾

Menih ³⁾ do Kleména: ⁴⁾
Gotíngo ⁵⁾ posná;
Def' Nemzov imena,
Mat' Krajna ga dá.

- ¹⁾ *Grazianopoljski: Grazianopelj nekdanjo mesto v' sedajni Turzhü; Mikolizh je bil prvi podrushen škof Iblanski, Rajgersfeld drugi.*
²⁾ *Derbljanski: Derbe, mesto v' mali Asü.*
³⁾ *Menih: Jesvit.* ⁴⁾ *Klemen: Ganganeli.* ⁵⁾ *Gotínga: visoka shola na Nemshkim.*

KRAJNŠKI NEŠTORZHIK.

1.

ZIRIL IN METOD, SLOVENZE UZHIŠTA, 868.

Nam biblijo dala
Ziril in Metod,
Slovenšhino snala:
Ne vémo od kod.

2.

OGRI V' IBLANO PRIHRUŠKE, 900.

Madjárije ¹⁾ roji
Po Iblani rohné:
Nevsmiljeni boji
Nam dede moré.

¹⁾ Madjárija: Ogersko.

3.

OGRI NA IBLANŠKIM POLJI POBITI, 944.

Poljé Iblank poklalo
Madjárije roj,
V' keh tamo peljalo,
Kar davil ni boj.

4.

SINAGOGA IBLANŠKA PRESIDANA, 1213.

Kdej vezh prebivalo
Hebrejov pri naf,
Nam ulize dalo:
She spomnijo vaf.

5.

SIZILIJE SHITO NA KRAJNŠKO VOSHENO, 1312.

Sizilija bila
Kdej Rimu hram shit,

Nam letof vosila,
Glad snade krotit'.

6.

TURKI V' POLHOVIM GRADZI, 1416.

Do Polhov pridere
Nebojsovi ¹⁾ roj,
Dom rasboj obere,
Mefári ljud boj.

7.

SHEMKLAV, SHKA, SHOLA, PERVA V' IBLANI, 1418.

Dot Miram ²⁾ skrovitih
Bil sveti Mikol ³⁾
Dajavez, ozhitih
Iblani je shol.

¹⁾ Nebojse: Turek. ²⁾ Mire: mesto v' mali
Asii. ³⁾ Mikol: Mikula, Miklavsh.

8. **TURKI PRI NOVIMUMEŠTI TEPENI, 1430.**

Metliko obere
Turk nepofajèn,
Od Kandije ¹⁾ dere,
Premagan, tepèn.

9.
PAKTGEDING ²⁾ V' IBLANI, 1441.

Kdej hišha v' Iblani
Da dazjo letó:
Bli slati jemani,
K' ni krajzerjov blo.

¹⁾ *Kandija: predmestje Novigamesta.* ²⁾ *Se rezhe: pactum, geding, pogodba, kontrakt, plazhati zekin davka od hišhe, ako ni bil plazhan krajzer ob uri, plazhilo davka odlozheni.*

10.

ZEŠAR FRIDRIK V' ZELJI SAPERT, OD KRAJN-
ZOV REŠHEN, 1457.

Udova Zeljana
Fridrika saprè!
Odganjat Iblana
Trop Vitovza ¹⁾ gre.

¹⁾ *Vitoviz: vajvoda udove knesa Zeljskiga.*

S.

P S H I Z E.

1.

SHAL KRAJNE PO ZOJSU BARONU SIGMUNDU.

Kdo bukvárje mi vmiruje?

Kalepina ¹⁾ kdo budí?

Tuje kdo takó goštuje?

Mene kdo takó slaví?

2.

BARON ZOJS VODNIKOV MEZEN. ²⁾

Horaz bres Mezèna bi patrona

Javelne do Kvebeka ³⁾ slovil:

Bres budíl Sigmunda Zojs Barona

Vodnik snan Slovenzam bi ne bil.

¹⁾ *Kalepin: besedišhar.* ²⁾ *Mezèn: prijatelj,*
podpora uzhenosti. ³⁾ *Kvebek: v' Ameriki.*

3.

UMETALNIKOVA. ¹⁾

O bilje, ploškane roké
Kanóve ²⁾, Fidiije ³⁾ budé.

4.

AMERIKI NAJDENI.

Lepó, de najdena fi sdej;
Gerdó, de bla sgubljena kdej!

5.

NEKDAJNI PIŠAR MEMO, SEDAJNIGA.

Nekdajni pobara: kaj vem?
Sedajni se more: kaj jem?

¹⁾ Umetalnik: kdor sna kaj umno narediti. ²⁾
Kanóva: Lafshki, ³⁾ Fidiija: Greshki podobar pilov is kamenja.

6.

O, STOGAR.

Naj shep ¹⁾, um prasnuje:

„Serzé osajzhí ²⁾;

Ostroga prizhuje:

Zhern ³⁾ mati mi ní!

7.
ZHERNJAK, ⁴⁾

Ne nofim ostroge:

„Se v' bajti rodím;

Neshtete si proge ⁵⁾

Na vojski dobím.

¹⁾ Shep: varshet. ²⁾ Osajzhiti: se v' sajza premeniti. ³⁾ Zhern: nisk stan. ⁴⁾ Zhernjak: niskiga stanú. ⁵⁾ Proga: snaminje ran.

8.

KERZHAN IS BÈSKE 1), O TERGEH V' SENJI,
DVAKRAT KRAJNZAM.

Od mene se vzhíte!
Prozh grable, defkó!
Fig poloviníte 2)
Kup s' roko goló!

9.

TURKI OD MEKARJOV. 3)

Omar! vari se Fatíma!
V' Meko 4) lani je puhtíl:
Dom prodaj blis Ibrahíma!
V' Meko dvakrat je kadíl!

1) Bèška: dolina otoka Kerškiga, Vegla od Lahov imenovaniga. 2) Poloviniti: na dvoje rasdeliti. 3) Mekar: romar. 4) Meka: mesto v' Arabii, kamor Turki romarijo k' grobi Mahomeda.

10.

ILIRSKA PEVKA, ZEPETEZ ILIR, KE PEVKA, ILIRSKA
DVARAT KRALJAZAM,

Naj flifhi me Gête!
Naj Fortif opàt!
Na Aginke péte
Mi more zeptàt'!

S.

e.

TURKI OD MEKAROV. 23)

V. Meko (1) jani je kobil:
Dom prodaj blih l'brana!
V. Meko dvarat je kobil!

*) Hôlka: dolina oboka Karstljiga, Vozla od
Lahos inenouriga. *) Polovinski: na drupe
vzhodni: *) Alen: romanjski slovenski
jezik. **) Romanjski: romanjski jezik.
grobni slovenski.

SERP,SKA POKRAJNZHENA.

A,ŠAN - AGINKA.

Kaj se beli v' gori tam seleni?
Ali snég je? ali so labudje?
Ako bil bi snég, bi bil shé škopné!
Odleteli bili bi labudje.
Ni ne snég to, niso ne labudje,
Ampak shtor Aga Ašan Aga,
Tam leshí nevsmiljeno isranjen.
Obiskale mati ga, no sestra,
Shena ni samogla od framote.

Kadar je od ran mu bilo bolje,
Je porozhíl svoji svesti sheni:
„Ne pozhakaj me u beli hishi,
Ne u hishi, ne u rodi mojim!“
Ko gospá leté besede slishi,

„She u grosno shalost sakopana,
Jeli teptat' konji po dvorishi:
Koj pobegne Asan - Aginiza,
Vrat si lomit 's line previfoke;
Sa njo tezhe dvoje hzherik milih:
„Verni se preljuba mati nasha!
Niso to nash ozhe Asan - Aga,
Ampak ujiz Beshe Pintorovizh.“
Tu se verne Asan - Aginiza,
Krog vratu obefila se bratu:
„Gledej, bratez! toliko gerdobe!
Od peterih me otrok prozh goni!“
Beshe molzhal, nizh ni pregovoril,
Ampak v' shidano je moshno segel,
Dati sestri pismo raslozhila,
Grede k' materi naj svoji stari,
Snade naj se sopet omoshiti.

Kadar pismo je gospa prebrala,
V' zhelo kushnila dva sina svoja,
Hzherik dvoje v' lizhiza ruzezhe:
Al' od maliga v' sibeli finka
Mati kar ne more se lozhiti;
Ampak brat sa roko sestro prime,

Koma je istergal jo od fina,
Koma vergel pred se na konjizha,
Ide sh - njo prot' beli domovini.

Malo zhasa je pri svojih bila,
Malo zhasa, ne nedeljo zelo,
Dobra shena, in od hishe dobre:
Dobro sheno hozhjo na vse kraje,
Tudi vel'ki shupan Imoshzhanov.

Ona brata svojiga profila:
„O, moj bratez! tega le nikari!
Ne omoshi me s' nikomer dalje!
De ferzé ne pozhi revi meni,
Vidim potlej naj srote svoje!“
Ali Beshe ni sa proshnjo maral,
Da sestró shupanu Imoshzhanov.

Ondi brata svojiga naprosi,
De napishe pismo, listik beli,
Ter shupanu poshle Imoshzhanov:
„Prav lepó nevésta te posdravi,
U pisanji te po meni profi,
Kadar bo gospoda v' svate sbrana,
Iti po nevesto v' hisho belo,

De prinesefh dolgo pokrivalo,
S' tim se bode ona vsa pokrila,
Kadar pojde memo hifhe Aga,
De firot ne vidi reva svojih.“
Kadar beli list shupanu pride,
Je gospodo v' svate si naberal,
„Svate sbral po ljubizo si ide.
„Srezhno svatje pridejo k' nje domu,
„Srezhno so s' nevesto se vernili.

Kadar memo Aga hifhe grejo,
Jo is okna vgladaštì dve hzherki:
Dvoje finov teklo ji na proti,
Materi sta svoji govorila:
„K' nam saví se ljuba mati nafha!
De mi tebi jushinati damo.“
Ko to flifhi Ašan - Aginíza,
„Starashinu svatov govorila:
„Sa Bogá, brat, svatov starashina!
Un kraj dvora konje mi ustavi!
De firote obdarujem svoje.“

Un kraj dvora konji so obstali:
Vse otroke berhko obdarila,

„Sinam dade zhishme poslazhene,
Hzherama da zeliga meslana,
Nar she manjimu v' sibili finku,
Njemu poshlje shidane bregefhe.

To sagledal Aga Asan - Aga,
Koj poklízhe dvoje sinov svojih:
„Pojte semkej, ve firoti moji!
Kadar se usmiliti kar nezhe
Mati vasha dushe kamenite.“

Ko to slishi Asan - Aginíza,
S' lizam belim je na semljo padla,
Tam na mesti dusho isdihaje,
Vidit' shalostna firote svoje.

LEŠIZA S' KUSHETAM.

Shaloſtno jezhi leſiza;
Bliſha ſe poroda dan!
Djat' ne vé ſe kam f'rotiza,
Tak' ſkerbí jo mras ſtraſhan.

H' poſt'lji priti ſe predersne —
V' gorki hiſh'zi ſpí ſobák —
Milo proſi: rod mi smersne!
Daj mi poſt'ljo, bod' kroták!

Varh ponozhni vſmiljen rezhe;
Sméſh oſtat' de porodíſh,
Hitro, zhaſ ko ta pretezhe,
Gnjesda ſi drugej poiſh'.

Œedem dni ſhe ni minilo,
Œedem mladih ſhe dobí,
Vſe kakó ſe bo ſredilo,
R'javo mater ſlo ſkerbí.

Profhnja moja she edina,
Prav' rijavka, daj oſtat',
De ſpregleda ſaj mladina,
Hvalo potlej hozhem dat'.

Spet dovoli kushe vſmiljen;
Mar leſize bi poklal!
Dóma puſhat' ne bil filjen,
Bi golfizo bil poſnal.

Sdaj možné rekó leſize,
Ker ſi bil poterpeſhljiv,
Treti nozh'mo ti koſhize,
Béſhi! de oſtaneſh ſhiv.

Z.

P O V R A Z H I L O .

Vefelo letala
Zhebeliza v' log,
Medú nabirala,
Po zvetji okrog.

Vihar jo savíje,
Ne more letét',
V' vodnjak jo pobíje:
Kakó se otét'!

Golobzhik kar shíne
Shibin'zo vlomit,
Jo v' vódo poríne
Zhebel'zo refhit'.

Nevarnost otvese
Goloba strashná,
Ga streliz salese,
Pomeri v' njegá.

To vidí zhebel'za,
Verníti hití,
U róko pizh' strelza,
Golob odletí.

Serzé posabilo
Ljubesni ne bo,
Dobrote vrazhilo

Da milo nebó.

B

Z.

B

Po

Serbo, ne posna.

B

In

BLAGOR PROSTIM.

Blagor tizhem verho drevet!
Od vej'ze do vej'ze skakljajo;
Prijasno med sabo kramljajo,
Prosti v' senzhizi peréf
Priferzhno ljubó
Pojêjo sladkó.

Blagor prosti ribizi!
V' tomun is tomuna priplava,
Je smirej vesela in sdrava;
Po shumezhi bistrizi
Si s' drushbo igrá,
Serdú ne posná.

Blagor je, metulji, vam!
O sonzu okoli ferkljate,
In prosti sladkošti ferkljate

Zvetja polnim roshizam;
Prekratke vam dni
Ljubesen fladí.

Trikrat blagor ljudstvu je,
Kjer prósti so vboshni, bogati,
Jim treba ni jarma rasdjati;
Kjer edin' praviza vse,
Ljubesen in mir
Obilnosti vir!

M. K.

P O M L A D.

Sima vmira,

Jug osh'ví,

Vir odpira,

Sneg topí.

V'jol'za milo

Se odpre,

Semlje krilo

Sal'fha se.

Dole flavza

Polni glas,

Vstaja trav'za,

Miga klaf.

Medna léta

Zhbeliza,

Senzo spleta

Lipiza.

„Slast objema

Zeli svét,

„Serza vnema

Léta zvét.

M. K.

V O S H I L O.

Bi le flavzhik bil!
Bi se veselil,
Slêtel koj na oknize
Ljube, drage Milize;
Shvergoleval bi ljubó,
In prepeval tak' sladkó,
De b' odperla, me vabíla,
„Serza rane sazélila!

M. K.

M I N I Z A.

Pred Min'ze postavo
Se skrite, mladé!
Jma sbrifano glavo,
Nedolshno serzé.

Sneg memo rozhíze
Je njene teman,
Savidljiv noshíze
Prikriva meslan.

Od kitize njene
Mi gorshi je ni,
Is punzh'ze ognjene
Ljubesen pertí.

Ko zvet'ka unema,
Se lize lepó,
Nje perfi objema
Tenzhíza ljubó.

Na uftah se siblje

Nedolshnosti zvé;

Serzé se mi giblje:

Kaj hozhem sazhet'!

Sa Min'zo shiveti,

Jo vneti shelim,

Bi hotla me vseti,

H' poroki hitim.

M. K.

S D I H L E J I.

Ljuba Miliza!
Serzhna roshiza!
Bele padajo solsé
Mi na liza prebledé.

Kar sim vidil te,
Mir pobegnil je,
Venil je veselja zvé,
Pušt bres tebe zeli svét!

Vgafnite ozhi!
Tema me pokri!
Pomnim neusmiljeno
Vedno slato Milizo!

M. K.

P O V R A Z H I L O.

Kdor kruh grudi ovfén, in blishniga pita
s' pogazho:
Smeja dopítan se mu; ofle pa kashe mu
svét.

M. K.

S I V I E T.

Bog svét stvarjen ogleda, in vse prav dobro
je bilo;
Zhlovek rasdjal paradish, v' jezho preme-
nja ga sam.

M. K.

K I S L O T I

Pôjejo zhiſti duhóvi, in gódejo angelji ſveti;
Meni jo braníſh ſapét', ſtrunam odpirat'
uhó!

M. K.

N E V O Š H L J I V Z U.

Davno dorajal veſelo, ſvetá do gerla naſiten!
Serđ ti rasjeda ſerzé, k' pléſati vidíſh
mladoſt.

M. K.

BALADE INO PESMI

MED

KRAJNSKIM LJUDSTVAM

PETE.

O p o m i n.

*Perva je tako natisnjena, kakor jo je r. Vodnik
sapisal; 2. — 9. so is Gosp. Smoletoviga sbe-
ra (predelane kolikor se je treba sdelo); 9. —
13. so is tretjiga dela bukev: „Slowanské ná-
rodnj Pisne sebrane Fr. L. Celakowskym, w
Praze 1827“ vsete.*

PESEM OD RAVBARJA.

To si voli turški Basha,
Ki se Turkam prav obnaša,
Kak bi vojsko vkupej spravil,
De bi Sifek pod se sgrabil.

Sem ter tje po hifhi hódi,
Misel se mu v' glavi blodi;
Pa jo snajde volzhja glava,
Méni, ta bo nar bolj prava:

Svojo vojno vkupej sbrati,
Jo pod Sifek zelo gnati.
Pa ni mozh zhes Kópo priti;
Práfhajo ga: „Kaj bo striti?“

Basha stópa o potózi,
Gromezh boben nosi v' rozi,
Jésen tèrdo vanj teléba,
De raslega se do néba.

Ves togoten rohni Basfa,
Ki se Turkam prav obnafha:

„Prek si vervi potegnite,
Kósh po verhu naloshite.“

So mu tako naredili,
Preko Kope se spustili,
Pa pod Sifek se nabrali,
Tam se v' rove sakopali.

Kaj stori pa turshki Basfa,
Ki se dobro jim obnafha? —
Na tla sede, list napishe,
Poshlje poglavarju v' hifhe:

„Ala, Ala! moj Adame,
Sifki verli poglavare!
Al se hozhesh mi podati,
Al mi hozhesh glavo dati?“

Mu odpisal je Adame,
Sifki verli poglavare:
„Nozhem s' lépo se podati,
Nozhem tudi glave dati;“

„Hozhem rajshi se brani,
Sifki poglavar she biti:
Se mi bodete kafáli,
Krajnzov né ste she posnali.“

Kaj mi jame sdaj Adame,
Sifki verli poglavare? —
Pifhe liste, da povelje,
Nest' jih rezhe v' tri deshele:

Shtajerfko, Korofhko, Krajnsko,
V' lepo sbornizo Ljubljansko,
De je prifhel turfhki blifek,
De nam hozhe vseti Sifek.

Shtajerzi so list prebrali,
Grenko, kiflo se derskali,
Trefli vfi se 'n omag'vali,
Ker Turzhina so se bali.

List bél tud' Korofhzi brali,
S' enim glasam pa vfi djali:
„S' Turkam nozhmo se vojfk'vati,
Kafhe vréle ne pihati.“

„Turek ima vel'ke hlazhe,
Dolge, dolge pa mustazhe;
Bi vratove nafhe vglédal,
Dove kaj bi nam povédal?“

Beli list Ljublanzi brali,
Med seboj so tako djali:
„Ishimo si pomozhnika,
Sdaj je sila prevelika.“

„Tur'k zhe vsél nam Sifek bóde,
Nam na robe vse vse pojde,
Mest' Ljubljana bo pokrajna,
Krajnska d'shela turshka drajna.“

„Hitro si pomozh' ishímo,
Gospod Ravbarju pisímo,
Vé in sna on vojsko vodit',
Pred vojaki spredej hodit'.“

Beli list so napisali,
Ga na Krumperk mu poslali.
Tam prebiva jaki Ravbar,
Nepremagan kónjski glávar.

Ravbar sjutrej rano vftajal,
Se po gradu je sprehajal,
Line hodil si odpérat,
Dol' na slato polje gledat,

Oseravfhi se okoli
Sdaj sagleda v' ravnim polji
Mlad'ga poba urno tezhi,
Beli list u rozi nefti.

Ravbar fi ob dlani pozhi,
Hitro mu na proti fkozhi,
Bele lifte bersh pregleda,
Bafhu se na glaf posmeja.

Stopi gori v' svoje line
Do gospoje Katarine:
„Dve nedelji bodi sdrava,
De jo s' Bafham saigrava.“

Réf de gospe Katarini
Je plahota v' taki fili,
Sa gospóda se je bala,
K' mu je sablo pripaf'vala.

Claf gospodov hlapze klizhe
Ofemnajste svoje Zhizhe:
„Sor je, sdramfhi se sdvigajte,
Berse konjzhe napajajte;“

„Jih sedlajte, obersdajte,
Koj na vojsko napravljajte,
Hôd'mo v' sidano Ljubljano,
Terdno, v'foko in prostrano.“

Hlapzi konje safedali,
Pa vfi rozhno sadirjali. —
Pred se kónjiza ne vstavi,
„She le pri seleni „Savi.

Ravbar klizati brodnike,
Pod Zhernuzhami vosníke:
„Le na noge, le vstanite,
Naf prék „Save predroshite!“

„So brodniki she vfi spali,
Savolj vod se vosit' bali
„Save vél'ke prederozhe,
Zhes bregove nastop'jozhe.“

Pravi Ravbarju Andreje:
„Voda sega she zhes breje,
Mi ne moremo vositi,
Vi v' Ljubljano pa ne priti.“

Ravbar she saklizhe v' drugo,
Svitlih slatov da oblubo:
„Si brodniki pomignili,
Reko: „she ga bomo pili.“

Kmal' brodniki sakermili,
So Bogá lepó profili,
Deb' jih sdrave she vosili,
Turfhke jashpre seb' flushili.

Slate Ravbar jim podati,
Jaderno pa sadirjati
Preko polja do Ljubljane
Terdne, v'foke in prostrane.

Gospod Ravbar dram' Ljubljanze:
„Oj Ljubljanzi! oj saspanzi!
Bersh is perniz ustajajte,
Bersh na vójsko napravljajte!“

Pa sa Ravbarjem hodile
So Ljubljanke, ga profile,
Srebra, slata ponujale,
Drushete si odkup'vale.

Ravbar: „Gospo, tih'! in mamke,
Poterpite malo, samke,
Sdaj ni zhasa podkup'vati,
Sila se je vojfkovati.“

„Meji shuga turshki blifek,
Hozhe nam poshreti Sifek;
Turek zhe vsel Sifek bode,
Nam na robe vse vse pojde.“

„Vam Ljubljana bo pokrajna,
Stran Dolenska turshka drajna.“ —
Boben sdaj mu saropozhe,
De preflifhat' ni mogoze.

Ravbar si vojakov sbere,
Dol' pod Sifek s' njimi dere.
Tol'k' je Turka na terifhu,
Kol'kor mravelj na mravlifhu.

Naprej v'dir je Ravbar tekel,
Velk'mu hlapzu: „Stopi,“ rekel,
„Sles' na to visoko drevze,
Gledaj dobro na banderze:“

„So banderzi vidit' beli,
Terdo mujo bomo jmeli,
So banderzi pa rudezhi,
Nizh ne bódimo bojezhi.“

„Turka bomo posobali,
Kakor de bi zhesfne brali;
Pred miru ne bomo dali,
Dokler ga ob tlá ne djali.“

Hlapez vidi vse rudezhe,
To stri Krajnze vse gorezhe;
Tako v' Turke se sagnali,
De so vsiga posabljali.

2.

OD LEPE VIDE.

Lepa Vida je pri morji stala,
Tam na prodi si pelnize prala.
Zhern samor'z po sivim morji pride,
Barko vstavi, prafha lepe Vide:
„Sakaj, Vida! nisi tak' rudezha,
Tak' rudezha nisi, tak' zvetezha,
Kakor ti si perve léta bila?“

Vida lepa je odgovorila:

„Kak' bi bla rudezha in zvetezha,
Ker sadela mene je nefrezha;
Oh, domá bolno je moje dete,
Poslušhala sim neumne svete;
Omoshila sim se, starza vsela!
Malo kdaj sim, f'rotiza, vesela;
Bolno dete zel' dan prejokuje,
Zelo dolgo nozh mosh prekashluje!“

Zhern samor'z ji rezhe ino pravi:
„Zhe domá jim dobro ni, sherjavi

„Se zhes morje vsdignejo; tí s' mano
Pojdi serzhno si osdravit rano.
Kaj ti pravim, pó-te, Vida sala!
Je kraljiza „Shpanska me poslala
Ji dojiti mladiga kraljizha,
„Sin'ka njen'ga mlad'ga zefarizha.
Ga dojila bosh ino sibala,
Pestvala, mu post'ljo postiljala,
De saspí, mu pesmi lepe pela,
Huj'ga dela tam ne bosh imela.“

V' barko lepa Vida je stopíla;
Al' ko sta od kraja odtegníla,
Ko je barka she po morji tekla,
„Se sjokala Vida je in rekla:
„Oh, firota vboga, kaj fim st'ríla!
Oh, komu fim jest doma pustíla
Dete moje, sin'ka naboglen'ga,
Mósha moj'ga s' let'mi obloshen'ga!“

Ko pretekle so ble tri nedelje,
Jo h' kraljizi zhern' samor'z perpelje.
Sgodej lepa Vida je uftala,
Tam pri okni sonze je zhakála.

Potolashit' shalost nesrezheno
Poprashała sonze je rumeno:
„Sonze! sharki sonza! vi povete,
Kaj moj finek dela, bolno dete?“
„Kaj bi delal sdaj tvoj finek mali?
Vzheraj svezho rev'zi so derskali,
In tvoj stari mosh je shel od hifhe,
Se po morji vosi, tebe ishe,
Tebe ishe in se grosno joka,
Od britkosti njemu serze poka.“

Ko na vezher pride luna bleđa,
Lepa Vida spet pri okni gleda,
De b' si serzhno shalost ohladila,
Bledo luno je ogovorila:
„Luna! sharki lune! vi povete,
Kaj moj finek dela, bolno dete?“
„Kaj bi delal sdaj tvoj finek mali?
Dan'f so vbogo f'roto pokopali,
Ino ozha tvoj je shel od hifhe,
Se po morji vosi, tebe ishe,
Tebe ishe, se po tebi joka,
Od britkosti njemu serze poka.“

Vida lepa se sajoka huje.

K' nji kraljiza pride, jo sprafhuje:

„Kaj se tebi, Vida! je sgodilo,
De tak' filno jokash in tak' milo?“

Je kraljizi rekla Vida sala:

„Kak' bi s'rota vboga ne jokala!

Ko pri okni sláto sim posodo

Pomivala, mi je padla v' vodo,

Je is okna padla mi visoz'ga

Kup'za slata v' dno morjá globoz'ga!“

Jo tolashi, rezhe ji kraljiza:

„Jenjaj jokat' in mozhíti liza!

Drugo kup'zo slato bom kupila,

Te pri kralji bom isgovorila;

Id', kraljizha doji moj'ga fina,

De te mine tvoja bolezhina.“

Ref kraljiza kup'zo je kupila,

Ref pri kralji jo je sgovorila;

Vida vsak dan je pri okni stala,

Se po sinku, ozhu, mosh' jokala.

3.

OD KRALJA MATJASHA.

Stôji, stôji mesto belo,
Zelje lépo in veselo,
V' Zelji lipiza selena,
Tam je post'lja narejena,
Mehko pernize srahljane,
Belo rjuhe so oprane,
In blasine in odeje
So is drage Turshke preje.
Tam leshí pri belim dnevi
Kralj Matjash, bolnik kraljevi;
H' lepi Bobnarzi je lasil,
Dokler ga je Bobnar spasil,
Ga obodel mosh serdíti,
De ne bo vezh sdrav morbiti.

Ves obesan, ves kervavi
Kralj Matjash sestrizi pravi:
„Rane mi poglej skelezhe,
Al' so zherne, al' rudezhe.
Ak' rudezhe so,“ ji rezhe,
„Naj kdo po sdravnika tezhe,

De mi grenko smert odverne;
Zhe so moje rane zherne,
Sestra! vezh ne bo mi bolje,
Poshlji mi po sveto olje.“

„Oh, do serza so skopane,
Zherne, bratez, tvoje rane!
Vedno, kralj, fim te svarila,
Ne lotit' se shen profila;
Serzhne rane shene ptuje.“

Kralj Matjash tak' beseduje:
„Tol'ko Bog daj sdravlja meni,
De bom vaf shel k' lepi sheni.“

Te besede she ni 'srekel,
Pot mertvashki je pritekkel.
Sasvoni po Zelji zelim,
S' petimi v' svoniki belim
Per Shempetru so svonili.
Bobnar bil je pri kofili.
Mlada Bobnarza ga prasha:
„Kdo je vmer'l, de se rasglasha

Glas svonov po Zelji zelim,
V' Pétrovim svoniki belim
De svonóv petero poje?“
„Vem, kdo vmer'l je, serze moje!
Preden prishle stare léta,
Kralj Matjash je shel is svéta;
T'mu pojó svonovi nashí.“

Bobnarza takó se vstráshí,
De ji shliza 's roke pade.

Bobnar prasha shene mlade:
„Kaj t' je padla 's roke shliza?
Al' je uj'z bil, al' fin striza?
Je merlizh bil shlahte tvoje?“

„Ni merlizh bil shlahte moje,
Ni bil uj'z, ni fin bil striza;
Mi je padla 's roke shliza,
Ker sva skupej se uzhila
Ino v' zerkev skup hodila.“

Bobnarju se jesa vname,
V' roke ojster nosh usame

In sabode svojo sheno,
Mlado sheno nespofhteno.
Ko je sheno svojo vmoril,
Tako k' hlapzu je govoril:
„Hitro, hitro hlapez svefci!
Dalj ne smem ofitati v' mefci,
Obsedlaj berfh dva konjizha,
Tako hitra ko dva tizha,
En'ga sate, en'ga same,
Versi torbizo zhes rame
In beshiva pri ti prizhi,
De me ne dobejo brizhi.“

Hlapez pravi ino rezhe:
„To mi v' glavo iti nezhe,
Béshat' 's doma savolj shene,
Savolj shene nespofhtene!“

4.

OD ROŠHLINA IN VERJANKOTA.

„**K**ak hozhe bit'? kaj hozh'va ftrit'?
Ti fi premlad se oshenít',

Jest sim prestara se moshít“
„Le, mati, omoshite se,
Vsamite kogar hozhete;
Le hudiga Roshlina ne,
Ki velik moj sovrashnik je;
Je brat'za in ozheta vbil,
In komej sim mu jest ushel.“

Al' mati nizh ni marala,
Roshlina vsela hudiga,
Verjankov'ga sovrashnika.
Svezhér s' njim grede v' hrambo spat;
Verjanko gre pod okno stat.
Je v' hrambi govorila mat':
„O shkoda, shkoda sa blago,
Ko sdaj se rasdelilo bo!
Kaj pravim tebi, ljubi mosh!
Tam v' zherni gori, v' temni gosf',
Studen'z pod bukvo vidil bosf.
Ti rezhem se sa bukvo skrit',
Verjankota skrivej vmorit':
Se jutro bolno bom sturila,
In k' finu rekla, govorila,
De boljshi meni pred ne bo;

De pila merslo bom vodó,
Ki v' zherni gori se dobó.
Sin me je vbogal vselej rad,
K' studenzu hozhem ga poslat'."

Pretiho gre Verjanko stran',
Besede njene v' serz' ohran'.
Ko je prifhel spet beli dan,
Verjanko k' mater' v' hrambo gré,
In rezhe ji besede té:
„Kaj pravim, ljuba mati vi!
Vifoko sonze she stoji,
To vasha f'zer navada ni,
De b' táko dolgo v' post'lji bli."

Sin ljubi! bolna sim hudó,
Oh, boljshi meni pred ne bó,
De pila merslo bom vodó,
Ki v' zherni gori se dobó.

Sin vsel je v' roke kanglizo,
Pripasal si je sablizo,
Je djal na ramo pushizo,
Po vodo fhel pod kukvizo.

„Kaj jemlješ ti oroshje, fin?
Sej v' zherni gori ni sverín,
'S deshele sbeshal je Turzhín.“

„Peruti tizhiza imá,
Plavute ribiza imá,
Junak s' oroshjem se obdá.“

Verjanko gre pod bukviso,
V' Rofhlina sproshi pufhizo,
Odpre mu shile s' sablizo,
In v' svojo belo kanglizo
Natozhi vrozhe si kerví,
S' njo k' materi domu hití,
Besede take govori:

„Sheleli piti sinovo,
Sdaj nate kri Rofhlinovo!“

5.

S V A R J E N J E.

Stojí, stojí tam lipiza,
Pod lipo hladna senzhiza,

Pod lipo misa kamnata,
Na štiri vogle resana.
Stolov dvanajst okrog stoji,
Na njih sedé fantje mladí.
Vsak ima svojo kupizo,
Vsak ima svojo ljubizo;
Naliva vinze si sladkó,
Veselo ga popiva s' njó.
She perleti kje tizhiza,
Predrobna tiza shinkovka,
Ufede se na lipizo,
Sapoje takó pesmizo:

„Devizhize! norizhize,
Zhe fantam vse verjamete!
Svezhér obeta perstan slat,
Svezher obeta beli grad;
Al' sjutrej zherne kajshe ni.
Lashniki, oj, ste, fantje vi!“

„O, tiho! tiho! tizhiza,
Predrobna tiza shinkovka;
Fantízhi bomo vjeli te,
Pop'lili tebi perje vse.“

Zhe perje mi populite,
Shivlenja mi ne vsamete,
Mi perjizhe spet sraflo bo;
V' seleno poletim goró
In tamkej bom prepevala,
Bom v' selen travnik gledala:
Sibale bote finzhike,
Neporozhene matere!
Dojile bote sin'ke ve,
Tozhile pregrenke sósé
Po d'vishtvu, ki ga vezh ne bo,
Zhe vam ga fantje odvsamó.
Verjeti druj'ga jim nikar,
Ko: Bog pomagaj, Bog obvar'!

6.

Na oistro rozhízo,
Poshteno serzé,
Na bistro glavízo
Bom gledal v felé,

7.

Aj ti serboríta,
Ostudna poshašt!

She drugih si fita,
Zhefh meni dopast'.

8.

Jest nozhem bogate,
De f' shlahta me fil',
De b' fhtela mi slate
Pri vsakim kofil'!

9.

Bi godza si vsela,
Bosh smirej vesela:
Ko kruha ne bo,
Sagodel ti bo.

10.

Ko b' drus'ga ne iméla,
Ko lep'ga moshá,
Sa miso b' fedela,
Pa gledala b' ga.

11.

Je bela ko mleko,
Rudezha ko krí,

Saljubljeno gleda,
Na smeh se dersí.

12.

Le majh'no fim rekel:
Zhimu mi bošh tí?
Je hitro iméla
Vse solsné ozhí.

13.

Le majh'no fim rekel:
Ti s' ljub'za mojá,
Je hitro postala
Vesél'ga serzá.

14.

KAJ JE LJUBESEN.

Kdor zhe pa vedit',
Kaj je ljubesen,
Mene naj vprašha,
Jest mu povem.

Dolga ljubesen
Gvishna bolesen;
Gvishno je ranjeno
Moje serzé!

Ljubi fantizhi,
Kak' ste goljivi!
Vender se vam
Gôljfat' ne dam.

Serze bom sbod'la,
Vunkej bom vsela
Lepe tri kapljize
Vrozhe kervi;

Pismu pisala,
Ljub'mu poslala,
De bo on svedil,
Kak' se m' godi;

Al' de sim sdrava,
Al' pa bolana,
Al' de she v' zherni
Semlji leshim.

Nifim ne sdrava,
Nifim bolana,

Vender je ranjeno
Moje serzé!

Padar in dohtar
K' men' sta hodila,
Nizh ne pomagajo
'Rzníje leté!

Ljubi pa pride,
Kufhne, objame,
Prez' je osdravljeno
Moje serzé.

Predgovor.

Miliza	5
Romanza od Turjashke Rosamunde	9
„Soldashka	15
She miru serzhnimu itd.	18
Astrologam	21
„Serfheni	23
Zherkarska pravda. „Sonet	28
Ptujobesedarjem. „Sonet	29
„Strah. „Sonet	30
„Smert. „Sonet	31
Mina v' molitvi	32
Damon Meliti	33
V' Danah 12. Maligatravna 1831	35
Shal po prijatli v' vojski	37
Gorenez	39
Dolenez	41
Vfkref.	43
Bratoljubje	45
Berlinskiga koplora ura	47
Krajnski Plutarzhik	50
Krajnski Nestorzhik	55
Pshize	60
Asan - Aginka	65
Lefiza s' kushetam.	70
Povrazhilo	72
Blagor prostim	74
Pomlad	76

	<i>Stran</i>
Vofhilo	77
Miniza	78
Sdihleji	80
Povrazhilo	81
Svét	81
Kifloti.	82
Nevofhljivzu.	82

Balade ino pesmi med Krajniskim
ljudstvom pete:

Ravbar	85
Lepa Vida	94
Kralj Matjash	98
Roshlin ino Verjanko	101
Svarjenje.	104
Krajshi pesmize.	106
Kaj je ljubesen.	108

P O P R A V E.

<i>Stran:</i>	<i>Versta:</i>	<i>beri:</i>	<i>namesti:</i>
9	15	fkelezhe	fklelezhe
12	10	Turkam pufhat'	Ne reshiti
24	3	brane	brame
32	17	Vfakimu	V' serzi vfakimu
44	1	popustijo	pupustijo
—	7	fo - edini	fo — edini
45	5	Bratinskih	Bratinske
46	5	uzhila	uzbila
50	8	Slatkonja	Slatkonja
51	4	Tibinstvu	Tibinstvo

